

สภาวะของความกลัว

สำนักหอสมุดกลาง

โดย

นายธาริต เหล่าจิราวุฒน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาประติมากรรม

ภาควิชาประติมากรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2555

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

สภาวะของความกลัว

สำนักหอสมุดกลาง

โดย

นายสาธิต เหล่าจิราวุฒน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาประติมากรรม

ภาควิชาประติมากรรม

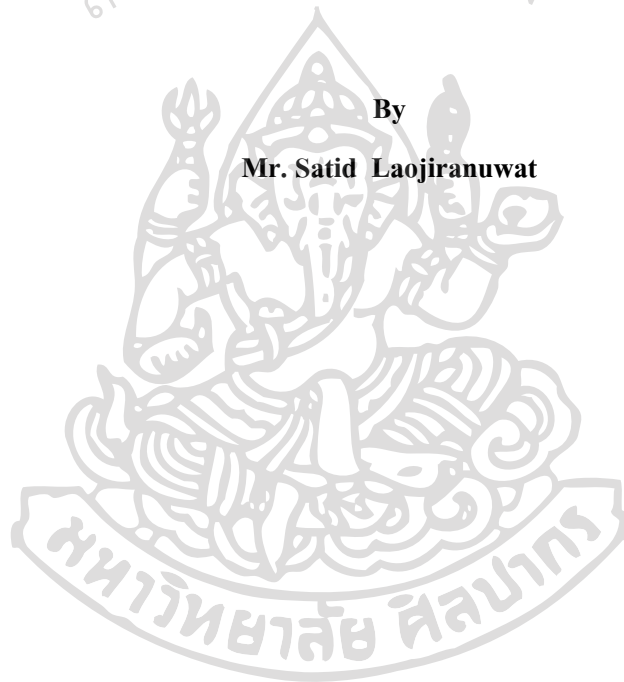
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2555

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

FEAR

สำนักหอสมุดกลาง

By
Mr. Satid Laojiranuwat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

Master of Fine Arts Program in Sculpture

Department of Sculpture

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2012

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “ สภาวะของความกลัว ”
เสนอโดย นายสาธิต เหล่าจิราวุฒน์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาประติมากรรม

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ชารัทสนวงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์วิชัย สิทธิรัตน์
2. อาจารย์อติเรก โลหะกุล

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ถนอมจิตร ชุ่มวงศ์)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์นนทิวรรณ จันทนะพะลิน)

...../...../.....

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์วิชัย สิทธิรัตน์)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์อติเรก โลหะกุล)

...../...../.....

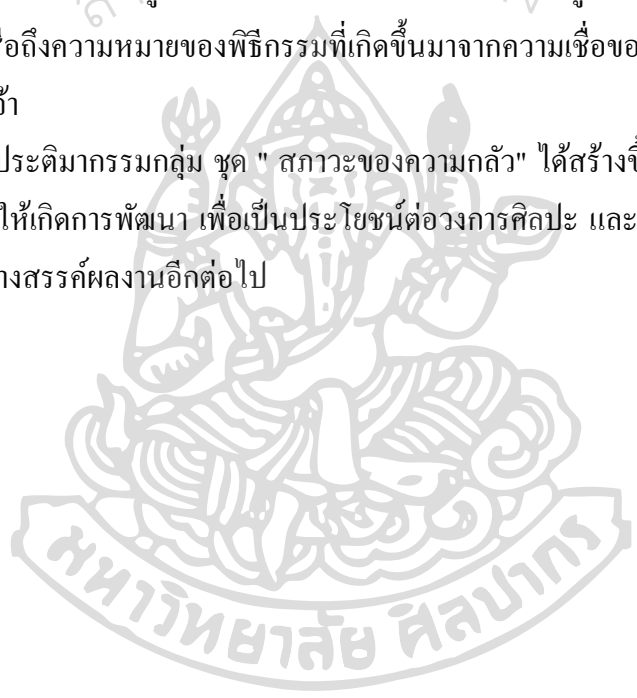
51002210 : สาขาวิชาประติมากรรม

คำสำคัญ : จินตนาการเรื่องเล่าขาน / ความกลัว

สาขิต เหล่าจิราวุฒินันท์ : สภาวะของความกลัว. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รศ.วิชัย สิทธิรัตน์ และ อ.อดิเรก โลหะกุล. 51 หน้า.

จากบริบททางสังคมที่ข้าพเจ้าดำรงชีวิตอยู่ในต่างจังหวัด ซึ่งเป็นสังคมเกษตรกรรมที่มีความผูกพันอยู่กับความเชื่อ โดยมีการประกอบพิธีกรรมต่างๆที่บ่งบอกถึงความลึกลับบางอย่าง ซึ่งความเชื่อเหล่านี้ถูกถ่ายทอดจากบรรพบุรุษมาสู่ตัวข้าพเจ้า ก่อให้เกิดประสบการณ์และความทรงจำที่มีผลจากความเชื่อ จนกลายเป็นแรงบันดาลใจ โดยนำมาถ่ายทอดเป็นผลงานประติมากรรม 3 มิติที่มีความลวงตา ไม่ชัดเจนในรูปทรง มีการตัดทอน ลดทอน นำไปสู่อารมณ์ของความน่ากลัว เพื่อตอบสนองและสื่อถึงความหมายของพิธีกรรมที่เกิดขึ้นมาจากความเชื่อของผู้คนที่อาศัยอยู่ในสังคมชนบทของข้าพเจ้า

โดยประติมากรรมกลุ่ม ชุด " สภาวะของความกลัว " ได้สร้างขึ้นมาจากความทรงจำ ที่มีรูปแบบ มุมมองให้เกิดการพัฒนา เพื่อเป็นประโยชน์ต่อวงการศิลปะ และเป็นแนวทางต่อการศึกษาในการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานอีกต่อไป

สาขาวิชาประติมากรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2555

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. 2.

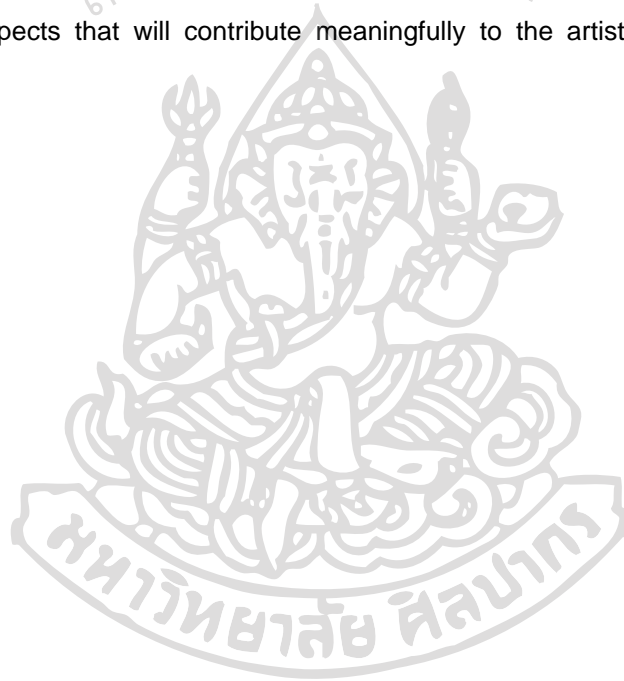
51002210 : MAJOR : SCULPTURE

KEY WORDS : IMAGINATION OF LEGENDS/FEAR

SATID LAOJIRANUWAT : FEAR. THESIS ADVISORS : ASST.PROF.VICHAJ SITHIRAT, AND ADIRER LOHAKUL. 51 pp.

The agricultural society of the countryside that I had grown up has close connection with traditional beliefs. Many ceremonies are performed, demonstrating that the society is still riddled with superstition. The belief had been carried on from ancestors to me. This belief becomes an artistic source of my inspiration expressed through this three dimensional sculptor. Deploying the reduction technique to evoke the mysterious and frightening mood, this illusory, ambiguous figure reflects the meaning of ceremonies based upon the traditional beliefs of the people in my community.

This group of sculpture entitled "Fear" is inspired by memories which contains pattern and aspects that will contribute meaningfully to the artistic circle and the further development.

Department of Sculpture

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature

Academic Year 2012

Thesis Advisors' signature 1. 2.

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณและน้อมรำลึกถึง พระคุณบิดา มารดา บรรดาคณาจารย์ทุกท่าน ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ.วิชัย สิทธิรัตน์, อาจารย์ อติเรก โลหะกุล, อาจารย์ นนทิวรรณ จันทนะพะลิน, รศ.เจ็มรัตน์ กองสุข, ผศ.ถนอมจิตร ชุ่มวงศ์, อาจารย์ไพยนต์ บรรจงเกลี้ยง และคณาจารย์ทุกท่านที่คอยประสิทธิประสาทวิชาความรู้ ตลอดจน ญาติมิตร พี่น้อง ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือด้วยแรงกาย แรงใจ แรงทรัพย์ และผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือทุกท่านในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ต้องขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	3
ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์.....	3
ความมุ่งหมายทางกายภาพ.....	3
ความมุ่งหมายทางความรู้สึก.....	4
สมมติฐานของการสร้างสรรค์.....	4
ขอบเขตของการสร้างสรรค์.....	5
ขั้นตอนของการสร้างสรรค์.....	5
วิธีการ.....	6
ขั้นตอนการศึกษาและวิเคราะห์.....	6
ขั้นตอนปฏิบัติการ.....	6
2 ที่มาของแนวความคิด.....	7
รูปแบบทางสภาพแวดล้อม.....	7
อิทธิพลในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ.....	7
อิทธิพลและความบันเทิงใจจากรูปแบบศิลปกรรม.....	8
วิเคราะห์ผลงานและรูปแบบ, แนวความคิดของ Antony Gormley.....	8
อิทธิพลและรูปแบบที่ได้รับจากศิลปิน.....	12
3 กระบวนการสร้างสรรค์.....	13
การกำหนดรูปแบบ เนื้อหา และความคิด.....	13
การกำหนดรูปแบบทางศิลปะ.....	14
ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงาน.....	14
วัสดุและอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์.....	22

บทที่		หน้า
4	การวิเคราะห์และการแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์.....	24
	การวิเคราะห์ผลงาน	24
	การวิเคราะห์ผลงานชุดที่ 1.....	25
	การวิเคราะห์ผลงานชุดที่ 2.....	27
	การวิเคราะห์ผลงานชุดที่ 3.....	29
	การวิเคราะห์ทางด้านเนื้อหา.....	30
	สรุปการวิเคราะห์ทางด้านทัศนธาตุ.....	31
	ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์	33
5	สรุป.....	49
	รายการอ้างอิง.....	50
	ประวัติผู้วิจัย.....	51

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ผลงาน “Land, Sea and Air II”.....	10
2	ผลงานสร้างสรรค์ของกอร์มลีย์.....	11
3	อิทธิพลและรูปแบบที่ได้รับจากศิลปิน แอนโทนี กอร์มลีย์.....	12
4	การร่างแบบร่าง 2 มิติภาพที่ 1-6	15
5	การร่างแบบร่าง 2 มิติภาพที่ 7-12	15
6	การร่างแบบร่าง 2 มิติภาพที่ 13-18	16
7	การร่างแบบร่าง 2 มิติภาพที่ 19-21	16
8	ภาพต้นแบบ 3 มิติ ภาพที่ 1	17
9	ภาพต้นแบบ 3 มิติ ภาพที่ 2	17
10	ภาพต้นแบบ 3 มิติ ภาพที่ 3	18
11	ผลงานจากดินเหนียวให้เป็นรูปทรงคน.....	19
12	ถอดแบบผลงานด้วยปูนปลาสเตอร์ ภาพที่ 1	20
13	ถอดแบบผลงานด้วยปูนปลาสเตอร์ ภาพที่ 2	20
14	เชื่อมผลงานและตกแต่งรายละเอียดผลงานให้มีความสมบูรณ์	21
15	ประกอบผลงานและเก็บรายละเอียดผลงานสมบูรณ์	22
16	อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน	23
17	ภาพการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบผลงานชุดที่ 1	25
18	ภาพการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบผลงานชุดที่ 2	27
19	ภาพการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบผลงานชุดที่ 3	29
20	ผลงานสำเร็จศิลปินพนธ์ ชุดที่ 1 ภาพที่ 1	33
21	ผลงานสำเร็จศิลปินพนธ์ ชุดที่ 1 ภาพที่ 2	34
22	ผลงานสำเร็จศิลปินพนธ์ ชุดที่ 1 ภาพที่ 3	35
23	ผลงานสำเร็จศิลปินพนธ์ ชุดที่ 1 ภาพที่ 4	36
24	ผลงานสำเร็จศิลปินพนธ์ ชุดที่ 1 ภาพที่ 5	37
25	ผลงานสำเร็จศิลปินพนธ์ ชุดที่ 1 ภาพที่ 6	38

ภาพที่		หน้า
26	ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์ ชุดที่ 2 ภาพที่ 7	39
27	ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์ ชุดที่ 2 ภาพที่ 8	40
28	ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์ ชุดที่ 2 ภาพที่ 9	41
29	ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์ ชุดที่ 2 ภาพที่ 10	42
30	ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์ ชุดที่ 2 ภาพที่ 11	43
31	ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์ ชุดที่ 2 ภาพที่ 12	44
32	ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์ ชุดที่ 3 ภาพที่ 13	45
33	ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์ ชุดที่ 3 ภาพที่ 14	46
34	ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์ ชุดที่ 3 ภาพที่ 15	47
35	ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์ ชุดที่ 3 ภาพที่ 16	48

บทที่ 1

บทนำ

ความเชื่อ ความศรัทธา ล้วนเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมาเพื่อเป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ โดยพฤติกรรมของความเชื่อนั้นได้พัฒนามาจากยุคก่อนๆ ซึ่งความเชื่อเกิดขึ้นมาจากความกลัวและความไม่เข้าใจในสิ่งต่างๆที่ปรากฏเกิดขึ้นมา เช่น การเกิดกลางวัน (ทำให้เกิดการบูชาพระอาทิตย์) การเกิดกลางคืน(การบูชาพระราหู) เป็นต้น ต่อมาความเชื่อก็ถูกปลูกฝังให้เชื่อตามๆกันมาโดยไม่ต้องหาเหตุผลเพื่อเป็นการแสดงถึงความเคารพยำเกรงต่ออำนาจและวิถีความคิดของผู้ครองถิ่นฐานนั้นๆเพื่อเป็นการควบคุมให้สังคมอยู่ในอำนาจของผู้ปกครอง

การเกิดขึ้นมาของพุทธศาสนา โดยมีศาสดา คือ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ชี้ทางสว่าง ให้ผู้คนได้ตื่นขึ้นจากความเชื่อผิด กลายเป็นความเชื่อที่เกิดขึ้นจากการใช้ปัญญา โดยการหาเหตุและผล(อริยสัจ 4)มาเป็นส่วนในการคิดเพื่อหลุดพ้นจากทุกข์ ทำให้เกิดการพัฒนาของจิตขึ้นมา จนสามารถแยกแยะได้ถึงความหลงเชื่อ กับความเชื่อที่มีเหตุและผล

ความกลัว เกิดขึ้นจากความอยาก ความต้องการ คือ เราอยากได้สิ่งใดสิ่งหนึ่งอยู่และไม่อยากสูญเสียสิ่งนั้นไป เป็นการยึดมั่นถือมั่น จึงเกิดความกลัวขึ้น เช่น การกลัวความตาย กลัวผี กลัวสิ่งที่ไม่มีความดี ล้วนเป็นสิ่งที่เกิดจากรื่องของอุปทาน อุปทาน แปลว่าความยึดติด จำแนกได้เป็น 4 ประการด้วยกัน คือ

1. กามุปาทาน การยึดมั่น โดยความเป็นกามหรือของรักใคร่ทั่วไป คือ ชื่นชอบในสิ่งที่น่ารักน่าพอใจไม่ว่าจะเป็นรูป รส กลิ่น เสียง และสัมผัส เป็นความรู้สึกถึงความสนุกสนานเพลิดเพลิน เอร็ดอร่อยในกามคุณ

2. ทิฏฐุปาทาน การยึดติดในทิฏฐิหรือความคิดเห็นที่ตนมีอยู่เดิมๆ เช่น การไม่ยอมใครง่ายๆ เราเรียกว่า ทิฏฐิ. เป็นการเชื่อตัวเองชนิดที่เชื่อแต่ตัวเอง จนกลายเป็นความไม่รู้(อวิชชา) เห็นว่าสิ่งที่น่ารักน่ายึดถือ เป็นความสุข เป็นตัวตน แทนที่จะเห็นว่าสิ่งเหล่านั้นเป็นเพียงภาพมายาที่ลวงตาเราเอาไว้

3. สីลัพพอุปาทาน การยึดติดในวัตรปฏิบัติที่มุ่งหมายผิดทาง หมายถึง การยึดมั่นถือมั่นในการประพฤติกระทำตามประเพณีปฏิบัติที่ทำสืบกันมาอย่างมกมายไร้เหตุผล จึงเกิดเป็นการประพฤติที่เกยชิน เป็นการยึดติดที่เหนียวแน่น ชนิดที่แก้ไขได้ยาก เรียกว่า ความยึดติดในการปฏิบัติที่เกยกระทำสืบกันมาอย่างผิดๆ

4. อึดทวาทุพาทาน เป็นการยึดมั่นโดยความเป็นตัวเป็นตน ความยึดมั่นว่าตัวตนนี้เป็นสิ่งสำคัญและเป็นสิ่งเร้นลับ

ความกลัวยังเป็นสัญชาตญาณขั้นต้นของสิ่งมีชีวิต และเป็นมูลฐานของสัญชาตญาณอื่นๆ เช่น สัญชาตญาณสืบพันธุ์ สัญชาตญาณต่อสู้ต่อสิ่งที่อันตราย หลบหนี สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่อาศัยสัญชาตญาณแห่งความรู้สึกยึดถือว่าเป็นตัวตนทั้งนั้น ก่อให้เกิดรากฐานแห่งความทุกข์ทั้งปวง ความกลัวยังเป็นสัญชาตญาณของมนุษย์ ที่ผลักดันให้เกิดสิ่งที่เรียกว่า ฝิ ขึ้นมา ฝิ จึงเป็นสัญชาตญาณธรรมชาติอย่างหนึ่งที่อยู่ภายใต้จิตสำนึก (Conscious mind) หรือ จิตใต้สำนึก (Subconscious mind) ฝิ จึงเกิดขึ้นเองโดยสัญชาตญาณและส่วนที่มนุษย์ช่วยกันสร้างขึ้นเพื่อเป็นการส่งเสริมให้กลัวหนักยิ่งกว่าเดิม

เมื่อปรากฏว่าความกลัวหรือฝิเป็นทุกข์เป็นภัยต่อความสุขในการดำรงชีวิต เราจะเอาชนะความกลัวฝิได้อย่างไร จึงสรุปวิธีเอาชนะความกลัวได้เป็น 3 ประการคือ

1. สร้างความเชื่ออย่างเต็มที่ในสิ่งที่ตนยึดเอาเป็นที่พึ่ง คือการสร้างสิ่งยึดเหนี่ยวด้วยวัตถุ เช่น เชื่อว่าตะกรุดหรือเครื่องรางของขลัง ตลอดจนพระเครื่องที่ห้อยคอ เป็นสิ่งที่มีอำนาจช่วยระงับความกลัวได้ วิธีนี้ไม่ใช่ที่พึ่งอันเกษม คือไม่ทำความปลอดภัยได้อย่างแท้จริงและไม่ใช่วิธีอันสูงสุด (เนตฺ สรณํ เขมฺ, เนตฺ สรณมุตตมํ)

2. ส่งจิตใจไปไว้เสียในเรื่องอื่นๆ ให้ห่างไปจากสิ่งที่กลัว พอที่จะเรียกว่าอยู่ในขั้นที่เป็นกุศโลบาย หลักคือส่งความสนใจไปในที่อื่น ให้พ้นจากความกลัวนั้นๆ หรือหยุดคิดนึกทุกอย่าง (ทำสมาธิ) พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงสอนให้ระลึกถึงพระองค์ พระธรรม หรือพระสงฆ์ อย่างใดอย่างหนึ่ง ในขณะที่ภิกษุเกิดความกลัวขึ้นมา เป็นอาการที่เลื่อมใสในพระพุทธรูปมากกว่าเชื่อในวัตถุ (ในแบบข้อที่ 1)

3. ตัดต้นเหตุของความกลัวฝินั้นๆ เสียด้วยเหตุผล คือวิธีเอาชนะความกลัวด้วยการสงบใจไว้ด้วยสมาธิ เป็นอุบายข่มความกลัวได้สนิทแท้ เพราะในขณะที่มีสมาธิ ใจจะไม่มีการคิดนึกอื่นใดเลย แต่ใจที่เต็มไปด้วยความกลัวก็ยากที่จะเป็นสมาธิได้ เพราะฉะนั้นจึงต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญในการทำสมาธิ จึงเป็นวิธีสะสางมูลเหตุแห่งความกลัวด้วยการสร้างให้เห็นความกลัวแล้วกำหนดสติให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเหตุและผลที่ทำให้เกิดความกลัว ด้วยสมาธิ

ความกลัวจึงเป็นโมหะหรือความเข้าใจผิด ซึ่งเป็นมูลเหตุมาจากอุปาทาน ที่ว่า ตัวฉันมีฉันเป็น นั่นของฉัน นี้ของฉัน เมื่อพบต้นเหตุแล้ว จึงตัดด้วยการปฏิบัติธรรมทางใจ ให้สูงขึ้นตามลำดับ จนกว่าจะหมดการยึดมั่นถือมั่น และความกลัวก็จะหมดไป

เมื่อคิดดูให้ดีแล้ว ความกลัวนั้นมีต้นเหตุมากมาย คือความไม่เข้าใจในสิ่งนั้นบ้าง การมีความกลัวติดตัวอยู่บ้าง ใจอ่อนเพราะเป็นโรคประสาทบ้าง อาฆาตจองเวรไว้กับคนไม่ชอบพอกันบ้าง รักตัวเองไม่ยอมตายบ้าง เหล่านี้ล้วนเป็นเหตุแห่งความกลัว แต่แท้จริงนั้นความกลัวเป็นสิ่งที่เกิดขึ้น

จากความรู้สึกเช่นเดียวกันกับความรัก ความโกรธ ความเกลียด ความหลง (เพราะความกลัวมีมูลเหตุที่เกิดจากความหลง)คือ อุปทาน ความยึดถือว่าสิ่งนั้น สิ่งนี้เป็นของเรา

เมื่อพบต้นเหตุของความกลัวว่าเกิดขึ้นจากสิ่งใดแล้ว เราก็มาแก้ปัญหาว่าจะตัดต้นเหตุนั้นได้อย่างไร วิธีการที่เหมาะสมและปฏิบัติได้คือการปฏิบัติธรรมทางใจ ให้ก้าวหน้าสูงขึ้นตามลำดับ จนกว่าจะหมดอุปาทาน หรือการประพฤติกว้างทั้งทางโลกและทางธรรม ศึกษาให้เข้าใจ หากความหนักแน่นมั่นใจให้แก่ตัวเอง เช่นนี้ความกลัวก็จะหมดไป ใจก็จะได้ที่อันเกษมอุดมสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการใช้ชีวิตอยู่ในชนบท ที่มีเรื่องราวของพิธีกรรมทางความเชื่อ การบวงสรวงจิตวิญญาณ บรรพบุรุษ การกราบไหว้ขอพรวิญญาณ ที่มีพลังอำนาจเร้นลับอยู่เหนือธรรมชาติ ด้วยการประกอบพิธีกรรมทางความเชื่อ(การสื่อสารกับวิญญาณ)โดยวิธีการ การบวงสรวงเครื่องเช่นไหว้ ด้วยดอกไม้ ธูปเทียน สายสิญจน์ และอุปกรณ์ต่างๆที่ใช้ในพิธีกรรมเพื่อเป็นการตอบแทน ขอบมา และขอพรต่อวิญญาณบรรพบุรุษ พิธีกรรมความเชื่อเหล่านี้ถูกปลูกฝังและสืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษมาสู่ตัวข้าพเจ้า ส่งผลทำให้ข้าพเจ้าและสังคม ที่ข้าพเจ้าอาศัยอยู่นั้นมีความเชื่อ และเคารพยำเกรง ต่อจิตวิญญาณบรรพบุรุษ ก่อให้เกิดกุศโลบายต่างๆขึ้นในชุมชน ทำให้ชุมชนและข้าพเจ้านั้นอาศัยอยู่ร่วมกันด้วยความเชื่อและการปฏิบัติในพิธีกรรมสืบทอดกันต่อมา

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

ความมุ่งหมายทางกายภาพ

1. จากความเชื่อในเรื่องจิตวิญญาณบรรพบุรุษ ส่งผลกับการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมของข้าพเจ้าที่มีรูปแบบลักษณะมีความพรำมัว เลือนลาง ไม่ชัดเจนในการเห็นของรูปทรง ด้วยการทับซ้อนกันของเส้นหลาย ๆ ชั้น ทำให้รูปทรงนั้นเกิดความชัดเจนและไม่ชัดเจนขึ้นกับผลงาน
2. การสร้างรูปทรง โดยการอาศัยรูปทรงมนุษย์(Figure)มาเป็นการนำเสนอในผลงานเพื่อความเข้าใจและสื่อให้เห็นถึงรูปวิญญาณบรรพบุรุษที่มีลักษณะเค้าโครงคล้ายมนุษย์ แต่มีความพรำมัวไม่ชัดเจนด้วยการทับซ้อนกันของเส้น
3. สร้างสรรค์ผลงานด้วยวัสดุ ที่สอดคล้องต่อแนวความคิดที่มีในพิธีกรรมความเชื่อ อาทิ เช่น เชือก ด้ายสายสิญจน์ มาสร้างในผลงาน เพื่อความสอดคล้องและสัมพันธ์กับเรื่องราวที่นำเสนอ

ความมุ่งหมายทางความรู้สึก

1. รูปทรงที่เลื่อนกลางไม่ชัดเจน จากการสร้างด้วยการทับซ้อนกันของเส้น ทำให้เกิดการเห็นของรูปทรงที่ไม่ชัดเจน ก่อให้เกิดความลึกลับ สงสัย ไม่มั่นใจต่อสิ่งที่เห็น ส่งผลทำให้เกิดความรู้สึกที่ลึกลับ และน่ากลัว ขึ้นกับผลงาน
2. รูปทรงมนุษย์ที่มีความพร่ามัว ทำให้เห็นในลักษณะเหนือความเป็นจริงเกินความเป็นมนุษย์ เพื่อให้เกิดความรู้สึกน่ากลัว มีอำนาจเหนือมนุษย์
3. ผลงานแสดงออกถึงความเชื่อ โดยการนำวัสดุที่ใช้ในพิธีกรรมมาสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดความน่าเกรงขาม และส่งผลต่อความเชื่อในวิญญาณบรรพบุรุษ

สมมุติฐานของการสร้างสรรค์

งานประติมากรรมชุดนี้ ตั้งอยู่บนข้อมูลสมมุติฐานของทัศนธาตุซึ่งได้แก่ จุด เส้น รูปร่าง รูปทรง ที่ว่าง พื้นผิว รวมไปถึงวัสดุที่สามารถสื่อถึงความหมายกับแนวความคิด โดยข้าพเจ้าใช้วิธีการนำเสนอด้วยการเปลี่ยนแปลงรูปทรงมนุษย์(Figure) ในลักษณะต่างๆ จำนวนหลายชิ้น เพื่อความหลากหลายของรูปทรง โดยสร้างรูปทรงที่แตกต่างกัน ให้รูปทรงนั้นมีความเปลี่ยนแปลงในลักษณะผลงานชิ้นแรก ไปสู่ผลงานชิ้นที่ 2,3 และ 4 เรื่อยไปนั้น มีความเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกัน โดยการใช้ท่าทางและการจัดวางที่สัมพันธ์กันก่อให้เกิดรูปทรงที่รู้สึกมีความเคลื่อนไหว แปลเปลี่ยนในทางการเห็นด้วยสายตาทำให้ผู้ชมเห็นและเข้าใจถึงสภาพการเปลี่ยนแปลงของรูปทรง

วิธีการสร้างรูปทรง ข้าพเจ้าเลือกใช้วิธีการตัดทอนรูปทรงของผลงาน โดยการอาศัยรูปทรงมนุษย์(Figure)มาเป็นการนำเสนอเพื่อสื่อและอธิบายถึงเรื่องราวของพิธีกรรมความเชื่อที่มีต่อวิญญาณบรรพบุรุษ โดยการทำให้รูปทรงมนุษย์นั้นมีการคล้าย การสลายหายไปของรูปทรง และการมีอยู่ของรูปทรง ทำให้เกิดความไม่ชัดเจนในรูปทรง โดยเริ่มจากการตัดทอนรูปทรง ข้าพเจ้าเลือกการตัดส่วนต่างๆของรูปทรงออก แต่ยังคงไว้เฉพาะส่วนที่มีความสำคัญเพื่อให้รูปทรงนั้นคงความเข้าใจว่ามาจากรูปทรงของมนุษย์ เช่น ส่วนมือ แขน และเท้า โดยการให้รูปร่างบางส่วนชัดเจนและบางส่วนสลายหายไป จากการตัดทอนรูปทรง ข้าพเจ้ายังสร้างรูปทรงโดยที่ไม่เน้นให้เห็นในรายละเอียดที่ชัดเจนในบางส่วนของผลงาน ทำให้รูปทรงจะมีรายละเอียดที่ดูเลื่อนกลางไม่ชัดเจน จนเหลือเพียงรูปทรงที่ดูคล้ายคลึงกับครารูปทรงมนุษย์ เพื่อให้สอดคล้องกับเทคนิควิธีการที่เลือกใช้ในงาน(เหล็กเส้น)ก่อให้เกิดความน่าสนใจและก่อให้เกิดจินตนาการที่จะมีขึ้นกับผู้ชมผลงาน ทำให้เกิดความลึกลับสงสัย ไม่มั่นใจระหว่างความจริงและไม่จริงในสิ่งที่เห็นอยู่ต่อหน้าผู้ชมผลงาน

โครงสร้างของผลงาน ข้าพเจ้าใช้โครงสร้างของรูปทรงมนุษย์ที่ได้มาจากท่าทางอิริยาบถต่างๆ ของผู้คนในท้องถิ่นข้าพเจ้า ใช้ทำขึ้นเป็นโครงสร้างในแนวตั้ง โดยให้รูปทรงมีลักษณะโปร่งและทึบสลับกัน เส้นโครงสร้างในแนวนอนเกิดจากรูปทรงในท่านั่ง และท่าทางการก้าวเดิน ก่อให้เกิดความหลากหลายในทิศทาง ของโครงสร้างในผลงาน

วัสดุที่เลือกใช้ในผลงาน เป็นการประกอบกันของเส้นจากเหล็กเส้นและวัสดุที่ใช้ในพิธีกรรม อาทิ เช่น เชือก, ฝ้ายสายสัญญาณ, ตะกรุด, เครื่องรางต่างๆ ที่ใช้ประกอบพิธีกรรม นำมาสร้างเป็นผลงานด้วยการถักเชือกและการประสานของเส้น เพื่อถ่ายทอดออกมาในเรื่องราวของพิธีกรรม ความเชื่อให้อย่างชัดเจนตามแนวความคิด

ที่ว่าง(Space)ผลงานชุดนี้ข้าพเจ้าสร้างให้รูปทรงและที่ว่างให้มีการประสานกัน โดยการใช้เส้นในการสร้างรูปทรงจากการทับซ้อนของเส้น เพื่อทำให้เกิดการประสานกันของที่ว่างกับรูปทรงให้มีความสมบูรณ์และเป็นเอกภาพในผลงาน

ขอบเขตของการสร้างสรรค์

1. ศึกษารูปแบบจากผลงานเสกัต์
2. สร้างผลงานด้วยรูปแบบผลงานประติมากรรม 3 มิติ
3. ให้ผลงานแสดงออกในรูปแบบที่สื่อถึงความน่ากลัว เพื่อให้ผู้ชมรู้สึก และสามารถสัมผัสกับความกลัวที่ไม่มีจริงเป็นเพียงสิ่งสมมุติ เป็นการปรุงแต่งจากจิตของเราเอง
4. ผลงานประติมากรรมมีจำนวนหลายชิ้น เพื่อให้เกิดการตอบสนองทางความรู้สึกต่อผู้ชม ให้เห็นและเป็นไปตามสมมุติฐานของศิลปิน
5. ใช้หลักการทางทัศนธาตุในการสร้างและวิเคราะห์ผลงาน
6. ใช้รูปทรงที่มีความพร่ามัว เพื่อถ่ายทอดถึงเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอ ด้วยวิธีการที่สอดคล้องกับวัสดุที่นำมาสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดรูปทรงที่โปร่ง และทึบขึ้นในผลงานชุดนี้

ขั้นตอนของการสร้างสรรค์

1. ศึกษาผลงานชุดก่อนและวิเคราะห์ผลงานจากผลงานเสกัต์ เพื่อรวบรวมข้อมูล
2. สรุปข้อมูลที่ได้ศึกษามาทั้งหมด เพื่อเลือกและกำหนดแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานต่อไป
3. ศึกษารูปทรง วัสดุ และสมมุติฐานอื่นๆมาประกอบเพื่อความเข้าใจและจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน
4. สร้างรูปทรงจากแบบเสกัต์ เป็นแบบจำลอง 3 มิติ

5. ขยายผลงาน ปรับปรุงผลงานให้เหมาะสมกับขนาด และรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการจัดทำเอกสารวิทยานิพนธ์

6. สรุปและประเมินผลงานเพื่อการศึกษาและพัฒนาผลงาน

วิธีการ

1. ขั้นตอนการศึกษาและวิเคราะห์

1.1 ค้นหาข้อมูลที่ทำให้ผลงานเป็นไปตามเป้าหมายและจุดประสงค์ที่ตั้งเป้าเอาไว้

1.2 ศึกษาผลงานของศิลปินจากประเทศไทยและต่างประเทศที่มีแนวความคิด และมีลักษณะผลงานที่ใกล้เคียงกัน เพื่อนำมาศึกษาและพัฒนาต่อกับผลงาน

1.3 ศึกษาวัสดุ ที่สามารถถ่ายทอดถึงแนวความคิด โดยนำมาปรับใช้กับผลงานให้มีความเหมาะสมและลงตัวกับผลงาน

1.4 ศึกษาจากแบบผลงานเสกต์ 2 มิติ

1.5 ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต ที่มีรูปแบบผลงานใกล้เคียงกัน เพื่อการศึกษา วิเคราะห์ สร้างสรรค์ออกมาเป็นผลงานในลักษณะที่มีความแตกต่างและเป็นแบบเฉพาะตัวเอง

2. ขั้นตอนปฏิบัติการ

2.1 เสกต์ภาพร่าง 2 มิติ(Sketch Drawing)

2.2 สร้างแบบจำลอง 3 มิติ โดยใช้วัสดุที่มีความคงทน และศึกษาวิธีการสร้างรูปทรงที่ทำให้เกิดภาพพรมัว เพื่อนำมาพัฒนาต่อกับผลงาน

2.3 ประเมินผลงาน จากแบบจำลอง 3 มิติ วัสดุ ที่นำมาใช้กับผลงาน

2.4 วางแผนทางด้านเทคนิค วิธีการในการขยายผลงานและจัดวางให้เหมาะสมกับสถานที่

2.5 รวบรวมข้อมูลจากการวิเคราะห์ผลงาน เพื่อสรุปผลงานในการทำวิทยานิพนธ์

บทที่ 2

ที่มาของแนวความคิด

รูปแบบทางสภาพแวดล้อม

จากการที่ข้าพเจ้าเติบโตมาจากสังคมในชนบท ซึ่งมีอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ชีวิตจึงผูกพันกับธรรมชาติ โดยมีความเชื่อเป็นพื้นฐานของการใช้ชีวิตอยู่ในสังคมชนบท การประกอบอาชีพเกษตรกรรมจึงมีความเชื่อในสิ่งต่างๆที่มีพลังอำนาจอยู่เหนือธรรมชาติ โดยการอ่อนน้อม บวงสรวงขอพรในสิ่งที่ตนต้องการ คือการขอให้ฝนฟ้าตกถูกต้องตามฤดูกาล คนในชนบทจึงต้องอาศัยและยึดถือสิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวทางจิตใจเอาไว้ ในการประกอบพิธีกรรมข้าพเจ้าได้มีส่วนร่วม โดยการเข้าไปชมและสัมผัสถึงวิธีการที่ถูกซ่อนไว้ด้วยกุศโลบายที่ทำให้คนในชุมชนเกิดความรักและสามัคคีกัน

อิทธิพลในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์(Pschoanalysis)จากการค้นพบของ ซิกมันด์ ฟรอยด์(Sigmund Freud) มีอิทธิพลต่อการทำงานศิลปะของข้าพเจ้า โดย ซิกมันด์ ฟรอยด์ นักจิตวิทยาชาวออสเตรีย ได้กล่าวถึงลักษณะธรรมชาติของบุคลิกของจิตว่าประกอบด้วยกัน 3 ส่วน คือ 1.จิตสำนึก (Conscious Mind) คือภาวะของจิตซึ่งเรารู้สึกหรือสำนึกได้ เช่นเดียวกับการมองเห็นสิ่งต่างๆในโลกเรารู้และสำนึกอยู่ว่าเราเห็นอะไร 2.จิตก่อนสำนึก(Pre-Conscious Mind) คือ จิตที่ประกอบด้วยร่องรอยความทรงจำที่ตกค้างอยู่ภายในและสามารถระลึกถึง หรือรื้อฟื้นให้กลับมาสู่ความสำนึกได้ในสภาวะปกติ 3.จิตไร้สำนึกหรือจิตใต้สำนึก(Unconscious Mind) คือ ส่วนของจิตที่ไม่สามารถรื้อฟื้นให้กลับมาสู่ความสำนึกได้นอกจากการใช้วิธีการพิเศษ เช่นการ สะกดจิต (Hypnotism)หรือการ รั้งสร้อยอย่างอิสระ(Free Asssocation)เรื่องจิตไร้สำนึกเป็นเรื่องสำคัญของทฤษฎีจิตวิเคราะห์

ในชีวิตประจำวันของเรา นอกจากพฤติกรรมหรือภาวะของความสำนึกจะเป็นตัวชี้้นำให้ดำเนินไปแล้ว ยังมีจิตก่อนสำนึกและจิตไร้สำนึกเป็นตัวบ่งการอยู่เบื้องหลัง เปรียบเสมือนความเป็นตัวเราในปัจจุบันย่อมมีที่มาจากภูมิหลังในอดีตของเรา อดีตที่พอจะรื้อฟื้นความทรงจำได้คือจิตก่อนสำนึก และอดีตที่เราลืมไปหมดสิ้นหรือรื้อฟื้นไม่ได้แล้ว แต่ก็ยังซ่อนเร้นอยู่ในตัวเรา นั่นคือจิตไร้สำนึก

ประเด็นสำคัญคือ ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์ ที่กล่าวถึงจิตไร้สำนึกเป็นพื้นหลัง(Background) ของบุคคล เป็นที่เก็บประสบการณ์อันชอกช้ำในอดีต ซึ่งฝังใจไม่รู้หาย และจะแสดงอิทธิพลในภายหลังต่อมา มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความรุนแรงของเหตุการณ์ที่มากระทบต่อจิตใจในอดีตที่ผ่านมา

เหตุผลที่ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ ซิกมันด์ ฟรอยด์ เนื่องจากการทำงานสร้างสรรค์ศิลปะของข้าพเจ้าจะกำหนดให้งานมีความเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ชีวิตที่มีภาวะของจิตไร้สำนึกเป็นตัวควบคุมเรื่องราวและเนื้อหาของผลงาน และยังสะท้อนให้เห็นอดีตที่มีประสบการณ์ที่ฝังใจที่มีผลต่อความคิดกับความทรงจำของข้าพเจ้า

อิทธิพลและความบันดาลใจจากรูปแบบศิลปกรรม

แอนโทนี กอร์มลีย์ (Antony Gormley) ศิลปินชาวอังกฤษ เป็นศิลปินแนวหน้าระดับนานาชาติอีกคนหนึ่ง ที่มีชื่อเสียงในฐานะประติมากรที่สร้างผลงานรูปคน(Figure)ผลงานของเขาได้รับคำชื่นชมอย่างแพร่หลายในวงการศิลปะทั้งภายในและนอกประเทศ กอร์มลีย์มีความมั่นคงต่อวิธีการนำเสนอในรูปแบบงานของเขา ซึ่งมีชื่อเสียงจากการสร้างผลงานรูปคนด้วยตะกั่ว กอร์มลีย์สร้างผลงานออกมาในหลายอากัปกิริยา รูปคนดังกล่าวล้วนปราศจากหน้าตา ปราศจากสิ่งที่บ่งบอกได้ถึงลักษณะพิเศษเฉพาะของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง(ศิลปินใช้ตัวเองเป็นตัวแทนของรูปบุคคล)เป็นเพียงรูปทรงที่ศิลปินหล่อมาจากตัวศิลปินเองโดยการหล่อพันตัวศิลปินด้วยแผ่นหุ้มใสบางๆก่อนที่จะให้ผู้ช่วยทำการหุ้มทับด้วยปูนปลาสเตอร์ รอจนแห้งแล้วจึงตัดผลงานออกเป็นส่วนๆ จากนั้นจึงใช้ตะกั่วหุ้มทับผลงานแล้วจึงนำมาประกอบเป็นรูปคน(Figure)นอกจากนั้นศิลปินยังปล่อยให้เห็นรอยตะเข็บจากการเชื่อมต่อของผลงานอีกด้วย

วิเคราะห์ผลงานและรูปแบบ, แนวความคิดของ Antony Gormley

แอนโทนี กอร์มลีย์ อธิบายว่าประติมากรรมของเขาเป็นประติมากรรมที่สร้างขึ้นจากอากาศ (air) ซึ่งก็เป็นเหมือนทำขึ้นจากไฟเบอร์กลาส ตะกั่ว หรือวัสดุอื่น ๆ เพียงแต่การทำขึ้นจากอากาศนั้นทำให้ไม่สามารถที่จะเห็นได้ด้วยตาอย่างชัดเจนว่า รูปร่างหน้าตาเป็นอย่างไร

งานศิลปะของกอร์มลีย์ขึ้นอยู่กับความเข้าใจจากตัวศิลปินเอง ในเรื่องจิตวิญญาณของตะวันตกและตะวันออก รวมทั้งความคล่องจงเข้ากันของตัวงานกับตำแหน่งที่ที่ศิลปินวางตัวขึ้นงานลงไป ประติมากรรมของเขาเกี่ยวข้องกับอะไรที่ “เห็น” เช่น เป็นการเห็นถึงความว่าง ลึกภายในตัวคน กล่าวได้ว่ารูปร่างคนที่ทำจากตะกั่วนี้ เป็นเพียงเปลือกหรือเปลือกหุ้มเท่านั้น

คำว่า “การเห็น” (Seeing) ของศิลปินนั้น หมายถึง ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง หรือการมองเห็นอย่างชัดเจนอยู่ภายใน ดังนั้น “Learning to See” จึงหมายถึง การเรียนรู้ที่จะเข้าใจอย่างถ่องแท้

ผลงานชิ้นนี้เป็นการเสนอแนะถึงการเห็นภายใน มิใช่การเห็นด้วยตาที่มองเห็นเพียงภายนอก ผิวตะกั่วของชิ้นงานทำหน้าที่ทั้งเชื่อมปิดและป้องกันไม่ให้ที่ว่าง (Space) ภายในและภายนอกทำงานร่วมกัน หรือมีปฏิกริยาต่อกัน ศิลปินให้ความสนใจต่อคำว่า “Insight” ซึ่งหมายถึงการเข้าใจอย่างถ่องแท้ ลึกซึ้ง หรือการมองเห็นทะลุถึงข้างใน คำนี้มีความหมายพ้องกับคำบาลีว่า วิปัสสนา (Vipassana) อันเป็นคำที่ร่วมกับ ภavana (Bhavana) ซึ่งเป็นคำที่ทางพุทธศาสนาใช้ในการฝึกปฏิบัติทางวิปัสสนา ภavana เป็นสิ่งที่นำมาซึ่งการมีสติ รู้ตัว รู้จักคิด เข้าใจในสัน โดษ เป็นอิสระไม่ยึดติดซึ่งนี่คือส่วนหนึ่งที่พระพุทธเจ้าสอน และให้ยอมรับในความไม่แน่นอน ความไม่จีรัง อันเป็นกฎหลักของชีวิต

อิทธิพลจากการปฏิบัติทางวิปัสสนามีผลต่องานประติมากรรมของเขา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาต่อการรับรู้และเข้าใจในสังขาร แต่อย่างไรก็ตาม หลักธรรมจากพุทธศาสนาในเรื่องความไม่แน่นอน หรือไม่จีรัง (impermanence) ก็ไม่เชิงเป็นความคิดหลักในการสร้างงานศิลปะของเขาแต่อย่างเดียว แต่จะมีเรื่องราวของความสัมพันธ์ ระหว่างผู้ชมผลงานกับผลงานด้วย กอรัมลีย์พาดพิงถึงเรื่องทางกายภาพกับจิตวิญญาณ ซึ่งเป็นการบรรจุอยู่ร่วมกัน ดังเช่น ร่างกายกับจิตใจ โลกภายนอกกับโลกภายใน ความรู้สึกกับความคิด เกิดกับตาย เติบโตกับเสื่อมถอย เป็นต้น ร่างกายเป็นเสมือนที่อยู่ เป็นเหมือนบ้าน หรือเป็นเสมือนสุสานของวิญญาณ ศิลปินปรารถนาที่จะสร้างประติมากรรมเป็นตัวนำหรือพาหนะของความรู้สึก การรับรู้ การสะท้อนกลับของท่าทาง และลักษณะเฉพาะของผลงานกอรัมลีย์นั้น จะถูกสันนิษฐานหรือแปลความได้หลายประการ ซึ่งขึ้นอยู่กับความเข้าใจ และการหยั่งรู้ของแต่ละบุคคล จึงเป็นการนำเสนอของศิลปินที่ปล่อยให้ผู้ชมได้ใช้การหยั่งรู้จากประสบการณ์ของตนเองในการเข้าถึงตัวผลงาน

ภาพที่ 1 ผลงาน “Land, Sea and Air II”

ที่มา : Antony Gormley, **Land, Sea and Air II**, accessed August 8, 2011, available from <http://www.antonygormley.com/>

ส่วนผลงาน “Land, Sea and Air II” ซึ่งเป็นผลงานชุดรูปคน 3 คน ในอวกาศปกริยา 3 ท่าทาง นั้น ศิลปินนำเสนอด้วยการจัดวางบนชายทะเล โดยกำหนดให้รูปคนที่หมอบโค้งตัว เอียงศีรษะแนบกับแผ่นดิน แสดงความหมายของ “Land” ในขณะที่คนยืนมองไปในทิศทางซึ่งเป็นตำแหน่งของทะเล แสดงความหมายถึง “Sea” และรูปคนที่นั่งคุกเข่า แหงนเงยศีรษะขึ้นราวกับวิงวอนเรียกร้องต่อเบื้องบน แสดงความหมายของ “Air” ในมุมมองของศิลปิน เลข 3 ถือเป็นารเริ่มของความไม่รู้จบ โครงร่างภายนอกของรูปคนทั้ง 3 นี้ ก่อให้เกิดความสมบูรณ์และความกลมกลืนร่วมกับเนื้อหาของธาตุทั้ง 3 คือ ดิน น้ำ และลม

นอกจากนี้ศิลปินยังนิยมสร้างผลงานให้ทำงานร่วมกับสถานที่ที่ศิลปินได้กำหนดตำแหน่งที่ติดตั้งผลงาน ซึ่งล้วนเป็นสถานที่ที่ก่อให้เกิดการทำงานร่วมกันกับประติมากรรมตามความมุ่งหมายของศิลปินทั้งสิ้น

ภาพที่ 2 ผลงานสร้างสรรค์ของกอร์มลีย์

ที่มา : Antony Gormley, **Learning to Think**, accessed August 8, 2011, available from <http://www.antonygormley.com/>

ผลงานสร้างสรรค์ของกอร์มลีย์ในรูปของคนที่สร้างขึ้นจากวัสดุตะกั่วนี้เป็นเพียงเปลือกนอกที่รับรู้ได้ด้วยตา ซึ่งศิลปินต้องการให้เป็นสื่อในการนำสู่ความว่างภายใน อันเป็นสาระสำคัญของเนื้อหา กล่าวได้ว่า ศิลปินต้องการให้รูปเป็นเพียงเปลือกนอก ส่วนแก่นแท้คือการรู้แจ้ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การหยั่งรู้ และการเข้าใจอย่างลึกซึ้งของแต่ละบุคคลนั่นเอง

ภาพที่ 3 อิทธิพลและรูปแบบที่ได้รับจากศิลปิน แอนโทนี กอร์มลีย์

ที่มา : Antony Gormley, ผลงานประติมากรรมรูปคน, accessed August 8, 2011, available from <http://www.antonygormley.com/>

อิทธิพลและรูปแบบที่ได้รับจากศิลปิน

จากการที่ศิลปิน แอนโทนี กอร์มลีย์ สร้างผลงานประติมากรรมรูปคน โดยให้ความสำคัญต่อแนวความคิดที่ต้องการถ่ายทอดถึงการรู้แจ้ง การแสดงออกด้วยท่าทางต่าง ๆ ของคน รูปคนดังกล่าวปราศจากหน้าตา ปราศจากลักษณะพิเศษที่บ่งบอกเฉพาะว่าเป็นบุคคลใด เป็นเพียงรูปทรงต่าง ๆ ของคนที่ได้หล่อออกมาจากตัวศิลปินเอง (ประติมากรรมที่สร้างขึ้นจากอากาศ) รูปคนจึงมีขนาดเท่ากับตัวศิลปินเอง

แอนโทนี กอร์มลีย์ ได้ศึกษาหลักความคิดจากดินแดนตะวันออก (ประเทศอินเดีย) เพื่อศึกษาค้นคว้าวิธีการเข้าใจในความรู้ถึง การค้นหาของเขาได้พบกับวิธีทางพุทธศาสนาที่สอนให้รู้แจ้งเข้าใจอย่างถ่องแท้ ด้วยการวิปัสสนา และภาวนา ในการสร้างหรือการถอดพิมพ์ผลงานจากตัวเขาย่อมต้องใช้ความอดทน (ขันติ) ต่อความอึดอัดทรมาณกับการอยู่นิ่ง ๆ ดังนั้นหากศิลปินไม่ใช่วิธี

เมื่อ แอนโทนี กอร์มลีย์ ได้ศึกษารูปแบบนี้มาอย่างต่อเนื่องอย่างมั่นคงต่อวิธีการนำเสนอรูปแบบผลงานของเขามาหลายปี โดยผลงานของกอร์มลีย์ต้องการสื่อให้ผู้ชมเป็นผู้เข้าใจยังรู้ได้ด้วยตนเอง ผลงานเป็นเพียงเปลือกหรือเป็นเพียงสื่อที่ศิลปินนำเสนอ หากแก่นแท้คือการรู้แจ้ง การเข้าใจถึงความรู้ของแต่ละบุคคล ดังนั้นผลงานของกอร์มลีย์ไม่ได้แสดงความรู้สึก แต่เป็นผู้ชมผลงานที่เกิดความรู้สึก (หรือการหยั่งรู้) ต่อผลงานด้วยตนเอง

บทที่ 3

กระบวนการสร้างสรรค์

จากการได้ศึกษารูปแบบผลงานของศิลปินและการได้รับอิทธิพลจากผลงานประติมากรรมรูปคน(Figure)ข้าพเจ้าจึงเกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมรูปคนที่แสดงออกถึงจินตนาการที่มีต่อสภาวะของความกลัว ทำให้เกิดผลงานที่เกิดขึ้นจากความรู้สึกส่วนตัวและต้องการถ่ายทอดถึงความกลัว ผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม โดยการนำผลงานมาวิเคราะห์ให้เห็นถึงรูปแบบและความคิดมาถ่ายทอดเป็นผลงานประติมากรรมกลุ่ม ซึ่งมีรูปแบบ, เนื้อหา, และกระบวนการที่ลำดับขั้นตอนต่างๆไว้ดังนี้

การกำหนดรูปแบบ เนื้อหา และความคิด

ข้าพเจ้าได้กำหนดเนื้อหาของผลงานจากประสบการณ์ในอดีตที่ผ่านมาสู่รูปแบบผลงานประติมากรรม โดยใช้เรื่องราวจากความทรงจำที่เกิดจากความรู้สึกที่มีต่อความกลัวในเรื่องราวที่ไม่สามารถอธิบายเป็นเรื่องราวของความเชื่อของคนในชุมชนชนบท ซึ่งความเชื่อนั้นมีอิทธิพลในการดำรงอยู่ของชุมชนที่ข้าพเจ้าอาศัยอยู่ เรื่องราวความเชื่อเหล่านั้นสะท้อนให้เห็นถึงเรื่องราวที่ลึกซึ้งที่ได้รับปลูกฝังและสืบทอดกันมา ก่อให้เกิดจินตนาการที่มีสภาวะของความกลัวเข้ามาสู่ความรู้สึกส่วนตัวของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจึงให้ความสำคัญกับเรื่องราวในชุมชนและความรู้สึกถึงเรื่องราวความกลัวมาประกอบในผลงานชุด"สภาวะของความกลัว" ในผลงานต้องการสื่อถึงความกลัว จินตนาการที่มีต่อเรื่องราวความกลัว ประสบการณ์ที่ผ่านมาในอดีต และต้องการให้ผู้ชมผลงานได้มีส่วนร่วมกับผลงาน ข้าพเจ้าจึงจัดวางผลงานในลักษณะที่ผู้ชมสามารถเดินชมผลงานได้โดยรอบ เสมือนผู้ชมได้เป็นส่วนหนึ่งกับผลงานนั้นด้วย ในการเลือกใช้วิธีการนำเสนอ โดยให้ผู้ชมผลงานได้เดินชมผลงานได้โดยรอบนั้น เพื่อเป็นการเร้าอารมณ์และเป็นแรงจูงใจให้ผลงานเป็นส่วนหนึ่งกับผู้ชมผลงาน ซึ่งผลงานจะค่อยๆเผยให้เห็นถึงความน่ากลัว แล้วค่อยเห็นถึงเจตนาที่ข้าพเจ้าได้ตั้งใจเอาไว้ คือความน่ากลัวที่กำลังห้อมล้อมผู้ชมผลงานอยู่นั่นเอง เมื่อเกิดความกลัวแล้วผู้ชมผลงานจะเกิดความนึกคิดและพิจารณาถึงสาเหตุที่เกิดความกลัวนั้นว่ามาจากที่ใด เมื่อกำหนดด้วยจิตที่มีสติแล้วก็จะเกิดปัญญาที่แจ่มแจ้ง ว่าความกลัวที่เราเห็นอยู่นั้นเกิดมาจากการปรุงแต่งขึ้นของจิต หรือมีภาพของตนเองที่สร้างเป็นจินตนาการให้เกิดเป็นความกลัวขึ้นมาเอง ในการสร้างรูปทรงให้แสดงออกถึงความรู้สึกถึงความน่ากลัวหรือให้นึกถึงสิ่งที่น่ากลัวข้าพเจ้าสร้างรูปทรงมาจากรูปทรงที่คุ้นเคยและมาจากรูปทรง

ที่เรานึกถึงวิญญาณบรรพบุรุษ ได้นั้นก็คือ การสร้างรูปบุคคลสมมุติ รูปบุคคลที่เป็นตัวแทนถึงจิตวิญญาณ บรรพบุรุษก็ย่อมมีลักษณะรูปร่างคล้ายคน แต่สร้างให้รูปทรงคนมีความไม่ชัดเจนในรูปทรง เพราะ ไม่ต้องการเจาะจงว่าเป็นบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เมื่อผู้ชมเห็นลักษณะผลงานที่ดูคลุมเคลือไม่ชัดเจนใน รูปทรง และมีอาการสลายหายไปของรูปทรงทำให้ผู้ชมผลงาน ได้เข้าใจและเกิดความรู้สึกลึกลับ สงสัย ไม่มั่นใจ จนนำไปสู่สภาวะอารมณ์ของความกลัวนั่นเอง

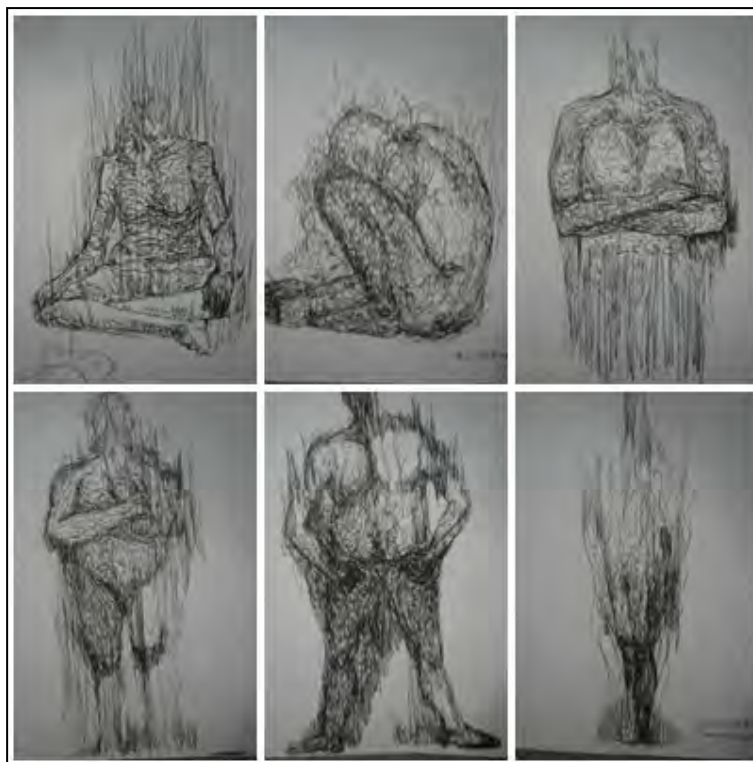
ในการสร้างผลงานจากมโนภาพนั้น มีความสำคัญต่อผลงานของข้าพเจ้า โดยข้าพเจ้าได้ ใช้แหล่งข้อมูลมาจากความทรงจำ ประสบการณ์ ที่ผ่านมาจากอดีตและเรื่องราวที่มีผลต่อสภาพจิตใจ ปลดปล่อยให้จิตได้สำนึกมีหน้าที่แสดงถึงจินตนาการนั้นออกมาอย่างเต็มที่ แล้วจึงใช้วิธีการจัดการกับ รูปแบบผลงานให้ตรงกับแนวความคิด จึงเป็นวิธีการหาเหตุและผลให้กับผลงาน เพื่อเป็นตอบสนอง ต่อความคิดหลักหรือข้อมูลที่ข้าพเจ้าได้นำเสนอมาแล้ว และผลงานประติมากรรมชุด "สภาวะของ ความกลัว"ยังเป็นผลงานที่แสดงออกของสภาวะจิตได้สำนึกของข้าพเจ้าที่ปรากฏออกมาเป็นผลงาน ที่ดูแล้วเห็นเนื้อความเป็นจริง ผ่านรูปทรงที่มีจินตนาการถึงความรู้สึกที่มีต่อเรื่องราวความลึกลับและ ความน่ากลัวจากเรื่องราวจิตวิญญาณบรรพบุรุษ

การกำหนดรูปแบบทางศิลปะ

ประติมากรรมกลุ่มชุด"สภาวะของความกลัว"ประกอบขึ้นมาด้วยกัน 3 ชุด ข้าพเจ้าได้ ใช้รูปร่าง สัดส่วน ที่มาจากจากรูปทรงมนุษย์ เพื่อให้เห็นถึงการสลายของรูปทรง การสลายหายไป ของรูปทรงคนนั้นก่อให้เกิดปฏิกิริยาทางการเห็น ทำให้ผู้ชมผลงานเกิดการเปรียบเทียบกันจากรูปทรง ที่มีอยู่แล้วค่อยๆสลายหายไป ในการสร้างผลงานโดยการใ้รูปทรงคนเพื่อแสดงออกว่ามาจาก บุคคลในจินตนาการ และ ไม่ต้องการบ่งบอกว่าเป็นบุคคลใดบุคคลหนึ่ง จากผลงานก่อให้เกิด ประสบการณ์ทางการรับรู้ให้ผู้ชมผลงานสามารถเข้าใจได้ว่า ผลงานที่กำลังชม คือการสลายหายไป ของรูปทรงมนุษย์ แล้วผู้ชมจึงเกิดความรู้สึกถึงความลึกลับ สงสัยในรูปทรงนั้น นำไปสู่อารมณ์ ความรู้สึกไม่มั่นใจ และเกิดความกลัวขึ้นในที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงาน

1. ทำการร่างแบบร่าง 2 มิติ เมื่อได้แบบร่าง 2 มิติแล้วจึงสร้างแบบจำลองผลงาน 3 มิติ ขึ้นมา นำแบบจำลองนั้นเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์และปรึกษาคณาจารย์ เพื่อหาบทสรุป แก้ไข และปรับปรุง เมื่อได้ผลที่น่าพอใจจึงเริ่มกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานจริง

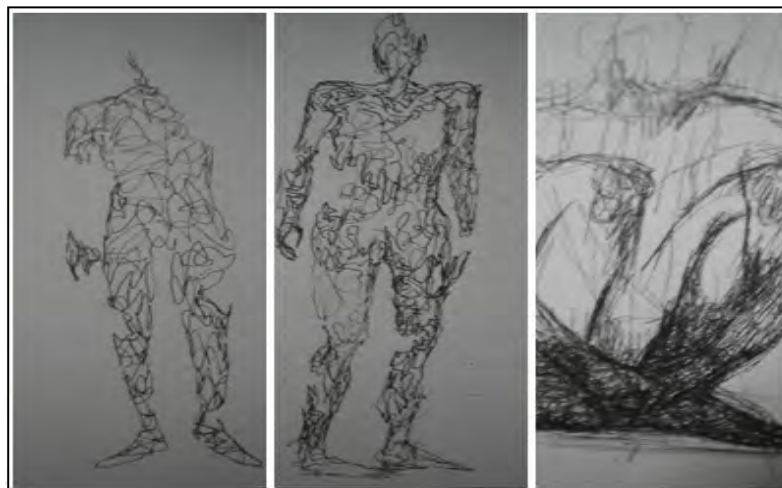
ภาพที่ 4 การร่างแบบร่าง 2 มิติภาพที่ 1-6

ภาพที่ 5 การร่างแบบร่าง 2 มิติภาพที่ 7-12

ภาพที่ 6 การร่างแบบร่าง 2 มิติภาพที่ 13-18

ภาพที่ 7 การร่างแบบร่าง 2 มิติภาพที่ 19-21

ภาพที่ 8 ภาพต้นแบบ 3 มิติ ภาพที่ 1

ภาพที่ 9 ภาพต้นแบบ 3 มิติ ภาพที่ 2

ภาพที่ 10 ภาพต้นแบบ 3 มิติ ภาพที่ 3

2. ปั้นรูปทรงผลงานจากดินเหนียวให้เป็นรูปทรงคน(Figure) โดยคำนึงถึงหลักกายภาค ซึ่งข้าพเจ้าสร้างรูปทรงคนจากท่าทางและอริยาบถต่างๆของบุคคลในพื้นที่ชนบทที่ข้าพเจ้ามีความคุ้นเคยแล้วนำมาถ่ายทอดออกมาเป็นรูปทรงในผลงาน

ภาพที่ 11 ผลงานจากดินเหนียวให้เป็นรูปทรงคน

3. ถอดแบบผลงานด้วยปูนพลาสติกเพื่อนำมาประกอบชิ้นใหม่ด้วยการเชื่อมให้เป็นผลงานมีรายละเอียดต่างๆ ตามแบบร่างผลงาน โดยสร้างให้ผลงานมีรายละเอียดที่เกิดขึ้นจากเส้นที่มีขนาดต่างๆมาประกอบกันเป็นผลงาน และยังเว้นรูปทรงบางส่วนเพื่อให้มีลักษณะที่คล้ายกับการสลายหายไปของรูปทรง

ภาพที่ 12 ถอดแบบผลงานด้วยปูนพลาสติกอร์ ภาพที่ 1

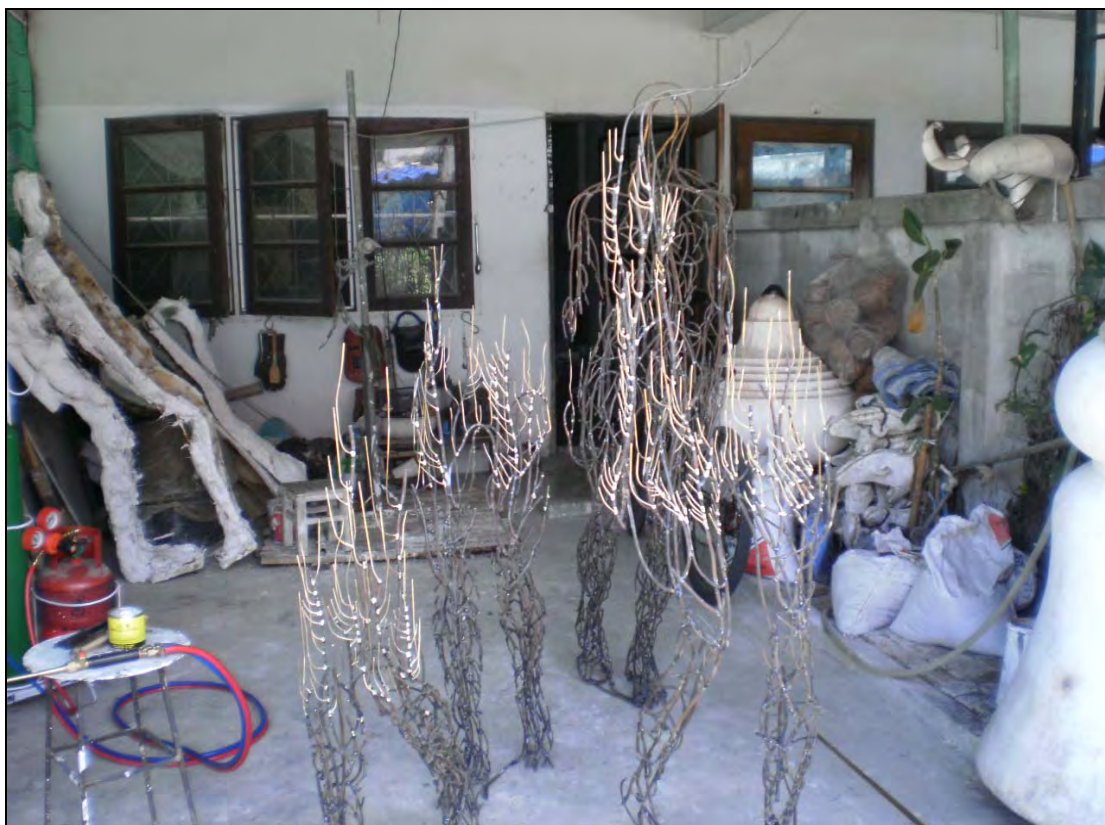
ภาพที่ 13 ถอดแบบผลงานด้วยปูนพลาสติกอร์ ภาพที่ 2

4. เชื่อมผลงานและตกแต่งรายละเอียดผลงานให้มีความสมบูรณ์ เพิ่มเติมส่วนที่ต้องการ โดยการเชื่อมต่อท่อนเหล็กเข้าไปให้ผลงานมีน้ำหนักของสีและความแตกต่างของตัววัสดุ เพื่อให้เกิดเป็นจังหวะของเส้นทำให้เกิดความโดดเด่นและมีความน่าสนใจขึ้นกับตัวผลงาน

ภาพที่ 14 เชื่อมผลงานและตกแต่งรายละเอียดผลงานให้มีความสมบูรณ์

5. เมื่อประกอบผลงานและเก็บรายละเอียดผลงานสมบูรณ์ เรียบร้อยแล้ว จึงนำผลงานมาจัดวางให้ผลงานมีความลงตัวขึ้นกับสถานที่ที่จัดแสดงโดยคำนึงถึงสถานที่และมุมมองที่ตอบสนองต่อรูปแบบผลงานและสร้างให้เกิดจินตนาการแก่ผู้ชมผลงานนั่นเอง

ภาพที่ 15 ประกอบผลงานและเก็บรายละเอียดผลงานสมบูรณ์

ผลงานชุด"สภาวะความกลัว" จะเห็นได้ว่าผลงานชุดนี้จะต้องใช้ทักษะ วิธีการ ระยะเวลา และความพยายามอย่างมากเพื่อให้ผลงานมีความสมบูรณ์ มีคุณค่า ตามความตั้งใจของข้าพเจ้า และเพื่อให้เกิดสุนทรียภาพทางทัศนธาตุที่ถ่ายทอดออกมาอย่างลงตัวในผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้

วัสดุและอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์

1. เหล็กเส้น เป็นวัสดุหลักที่ใช้ในผลงาน เพื่อให้เกิดเส้นขนาดต่างๆ ขึ้นในผลงานวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ โดยข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับเส้นที่เกิดขึ้นกับผลงาน ทำให้ผลงานมีความเคลื่อนไหวที่เกิดจากเส้น การดัดเหล็กเส้นและบังคับเส้นให้ได้รูปทรงตามต้องการนั้นต้องใช้เวลาและความพยายามเป็นอย่างยิ่ง จึงทำให้ได้เส้นที่มีขนาดที่แตกต่างกัน จนกลายเป็นผลงานตามรูปแบบที่นำเสนอออกมา

2. เส้นลวด เป็นวัสดุอีกประเภทหนึ่งที่ข้าพเจ้านำมาใช้ในผลงาน เพื่อให้เส้นในผลงานชุดนี้มีความประสานกลมกลืนระหว่างที่ว่างกับผลงาน โดยน้ำหนักของเส้นที่เกิดจากการสานตัวของเส้นลวดนั้นยังทำให้เกิดการเห็นที่ดูคลุมเคลือ รูปทรงดูไม่ชัดเจน จนนำไปสู่อารมณ์ความสงสัยให้กับผู้ชมผลงาน

3. เส้นทองเหลือง เพื่อให้ผลงานมีความแตกต่างของเส้น จึงได้ใช้เส้นทองเหลืองมาประกอบกับเส้นอื่นๆ ทำให้เกิดความหลากหลายของวัสดุที่เป็นเส้น และทำให้เกิดน้ำหนักสีของเส้นที่มีความแตกต่างอีกด้วย เส้นทองเหลืองจึงเป็นส่วนช่วยส่งเสริมให้ผลงานมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

4. ด้ายสายสิญจน์ เป็นวัสดุที่ช่วยทำให้ผลงานมีความสมบูรณ์ ต่อแนวความคิดกับการสร้างสรรค์ผลงาน ทำให้วัสดุกับผลงานนั้นมีความสอดคล้องกับเรื่องราวที่นำเสนอในผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้อย่างลงตัว

ภาพที่ 16 อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน

บทที่ 4

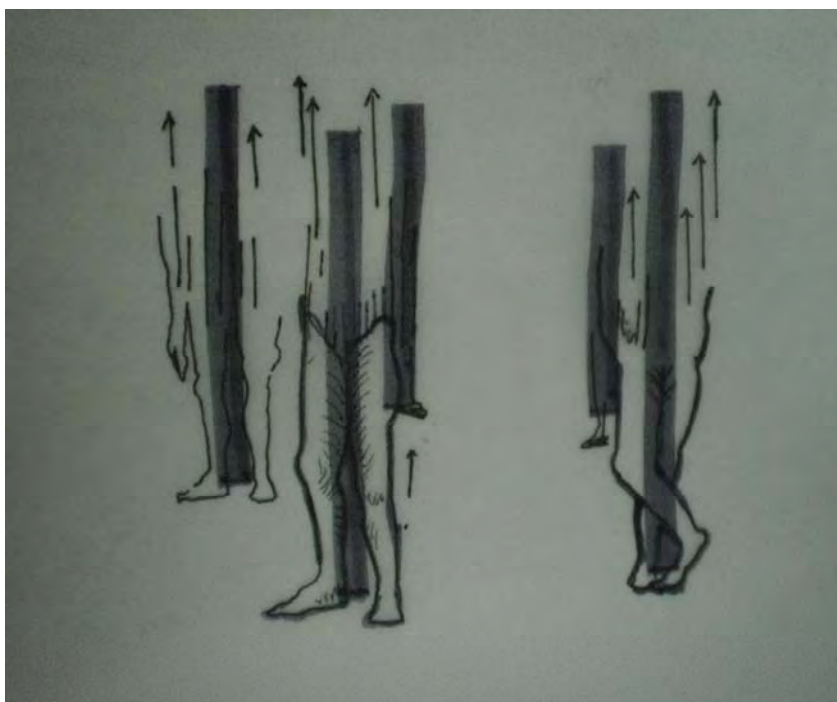
การวิเคราะห์และการแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์

ผลงานศิลปนิพนธ์ชุด"สภาวะของความกลัว"ผลงานประกอบกันขึ้นมาด้วยเส้น(การเชื่อมต่อด้วยเหล็กเส้น) เป็นการสร้างรูปทรงให้มีปริมาตร โดยการใช้เส้น เพื่อให้ผลงานมีความสัมพันธ์ ต่อเนื้อหาที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้ว และมีความต่อเนื่องกันของผลงานชุดที่ 1, 2 และ 3 ข้าพเจ้าเลือกใช้ วัสดุและวิธีความคิดที่ใกล้เคียงกัน แต่วิธีการสร้างผลงานมีความแตกต่างกัน โดยผลงานชุดที่ 1 นั้น ข้าพเจ้าเลือกใช้วิธีการขึ้นรูปผลงานสด(โดยการเชื่อมโลหะให้เป็นรูปทรงทันที)โดยใช้ความรู้สึก จากความทรงจำมาเป็นการสร้างรูป ซึ่งทำให้ได้รูปแบบที่มีลักษณะที่ต้องการต้องอาศัยประสบการณ์ และความแม่นยำในการสร้างรูปทรง จึงเกิดการแก้ไขในตัวผลงานอยู่บ่อยครั้ง ในผลงานชุดที่ 2 ข้าพเจ้าใช้วิธีการสร้างสรรค์ผลงาน โดยการขึ้นรูปด้วยการปั้นผลงานมาก่อนแล้วจึงใช้วิธีการถอด พิมพ์ผลงานออกมาจากนั้นจึงเชื่อมผลงานเป็น โครงสร้างลงในพิมพ์ เพื่อให้พิมพ์เป็นเสมือนกรอบ บังคับให้ผลงานอยู่ในพิมพ์ที่กำหนดไว้ไม่ให้ผิดเพี้ยนจากต้นแบบมากนัก ข้าพเจ้ายังใช้วิธีการเชื่อม เหล็กเส้นให้มีความหนาที่บไม่เท่ากัน เพื่อให้เกิดน้ำหนักที่มีความทึบ ความโปร่งในผลงาน และยัง เชื่อมผลงานด้วยวัสดุที่เป็นเส้นทองเหลืองทำให้เกิดเส้นที่มีความมันวาว มีน้ำหนักของสีในเส้น ทองเหลืองกับเหล็กเส้นไม่เท่ากัน จึงเป็นการประสานของวัสดุให้มีความกลมกลืนขึ้นกับตัวผลงาน ด้วย ส่วนผลงานชุดที่ 3 เป็นผลงานในทำนองซึ่งใช้วัสดุและกรรมวิธีเช่นเดียวกับผลงานในชุดที่ 2 แต่ ได้เพิ่มเติมวัสดุด้วยด้ายสายสัญญาณ เพื่อให้วัสดุและรูปทรงมีความสัมพันธ์กับแนวความคิดนั่นเอง

การวิเคราะห์ผลงาน

การวิเคราะห์ผลงานชุดที่ 1

ผลงานชุดนี้ข้าพเจ้าได้ใช้วิธีการจัดวาง โดยให้ความสำคัญกับตำแหน่งผลงาน ให้ผลงาน มีลักษณะปะทะสายตากับผู้ชมผลงาน เพื่อให้เกิดความรู้สึกเร้าอารมณ์ และปะทะอารมณ์ ชวนให้ ติดตาม ข้าพเจ้าไม่ต้องการสร้างผลงานให้มีจุดเด่นเพียงจุดใดจุดหนึ่ง เพื่อให้เกิดความสับสนในการ ชมผลงาน ก่อให้เกิดความเคลื่อนไหว เสมือนรูปทรงคนนั้นกำลังห้อมล้อมผู้ชมอยู่นั่นเอง ผลงาน ยังมีกล่องไฟมาประกอบเพื่อสร้างบรรยากาศในพื้นที่ให้ชวนเกิดความสนใจยิ่งขึ้น

ภาพที่ 17,18 ภาพการวิเคราะห์องค์ประกอบผลงานชุดที่ 1

เส้น ข้ำพเจ้าเลือกใช้เส้นมาประกอบกันโดยเส้นในส่วนล่าง(บริเวณขา)เป็นการประกอบกันของเส้นให้เป็นรูปทรงที่แน่นทึบ แล้วเส้นค่อยคลายเป็นเส้นแนวตรงขึ้นไปด้านบน(ช่วงลำตัว) ซึ่งมีเส้นแนวตั้งด้านบนจำนวนหลายๆเส้น แต่มีความโปร่งและมีขนาดความยาวไม่เท่ากัน ส่งผลทำให้

รูปทรงด้านบนดูคลุมเคลือ ด้วยวิธีการใช้เส้นมาเป็นกระบวนการในการทำให้ผลงานเป็นไปตามจุดประสงค์

เส้นแกนของผลงานเป็นเส้นในแนวตรง จำนวน 5 เส้น(เส้นสีดำขนาดใหญ่) เพื่อให้ผลงานเกิดความเป็นเอกภาพ เส้นแกนจึงมีลักษณะเป็นเส้นแนวตั้งในลักษณะซ้ำๆกัน โดยข้าพเจ้าได้คำนึงถึงผลทางการมอง ทำให้เกิดการมองในลักษณะเปรียบเทียบระหว่างผลงานชิ้นหนึ่งกับอีกชิ้นหนึ่ง ส่งผลทำให้ผู้ชมเกิดการเปรียบเทียบผลงาน จนรู้สึกถึงการเปลี่ยนแปลงและเห็นรูปทรงที่กำลังสลายหายไปนั่นเอง

พื้นผิว ผลงานมีพื้นผิวที่เกิดขึ้นจากกระบวนการและวัสดุที่นำมาใช้ คือ การเชื่อมโลหะ (เหล็กเส้น) ทำให้เกิดพื้นผิวที่ไม่ราบเรียบ มีร่องรอยที่เกิดจากการเชื่อมประสานของการเชื่อมโลหะ พื้นผิวเหล่านี้ยังช่วยส่งเสริมให้ผลงานมีความน่าสนใจ เป็นพื้นผิวที่มีความเกินจริงจากรูปทรงคนที่สร้างขึ้นมา ทำให้เกิดจินตนาการและการตีความหมายต่างๆขึ้นตามจินตนาการของผู้รับชม

ที่ว่าง ที่ว่างที่เกิดขึ้นจากช่องว่างระหว่างรูปทรงคน ในแต่ละชิ้นที่ตั้งเอาไว้ โดยข้าพเจ้าได้เว้นให้ช่องว่างเหล่านั้นมีผลต่อการเห็นรูปทรง ทำให้เกิดการมองผลงานจากชิ้นหนึ่งสู่อีกชิ้นหนึ่งที่ว่างโดยรอบบริเวณผลงานสร้างความรู้สึกละเอียดและบรรยากาศ ให้ผู้ชมผลงานจินตนาการตาม

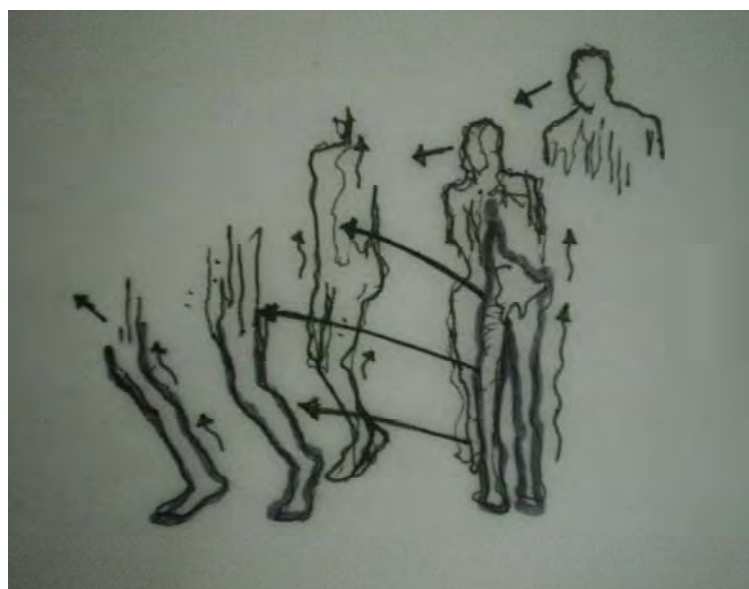
รูปทรง ผลงานมีรูปทรงที่เกิดจากการตัดทอนรูปทรงคน แต่ยังคงเค้าโครงรูปทรงเดิมอยู่บ้าง เพื่อความเข้าใจในรูปทรง ทำให้เกิดมโนภาพตามผลงาน และยังมีชิ้นงานที่มีเพียงโครงเส้นอย่างเดียว แต่ก็ยังทำให้เข้าใจได้ว่ามาจากรูปทรงคน

จังหวะและทิศทาง ผลงานชุดนี้มีจังหวะที่มีการซ้ำของรูปทรงที่เป็นรูปทรงคนที่กำลังสลายนั้น ทำให้เกิดความรู้สึกถึงความไม่แน่นอนของรูปทรง ก่อเกิดเป็นความลึกลับสงสัย ไม่มั่นใจในสิ่งที่เห็นอยู่

ข้าพเจ้ายังสร้างทิศทางของผลงานด้วยการสลายของรูปทรงในแนวตั้ง เพื่อให้พื้นที่โดยรอบผลงานเป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอ

การวิเคราะห์ผลงานชุดที่ 2

ข้าพเจ้าต้องการสร้างผลงานชุดนี้ให้ผลงานมีลักษณะที่ให้ความรู้สึกถึงความเคลื่อนไหวในรูปแบบผลงานรูปทรงคนที่กำลังเคลื่อนที่ เพื่อให้ความรู้สึกถึงความมีปฏิกิริยาที่กำลังเข้ามาหาผู้ชม และยังใช้เหล็กเส้นกับเส้นทองเหลืองมาเชื่อมประกอบกันในผลงาน ให้เกิดความหนาบางไม่เท่ากันจากเส้นลวดทำให้เกิดจังหวะของเส้นที่มีความแตกต่างกันในผลงาน

ภาพที่ 19,20 ภาพการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบผลงานชุดที่ 2

เส้น ข้ำพเจ้าสร้างเส้นจากการเชื่อมประกอบกันของเส้นขนาดต่างๆให้เกิดเป็นรูปทรงคน ทำให้เส้นที่สร้างรูปทรงนั้นมีความกลมกลืนกับพื้นที่โดยรอบ เส้นที่มีการสานตัวกันแน่นให้เห็นเป็นรูปร่างที่ชัดเจน เพื่อให้ผู้ชมผลงานเข้าใจได้ว่าเป็นรูปทรงคน ส่วนเส้นที่เบาบางเพื่อให้ความรู้สึกถึงการสลายของรูปทรงที่มีอยู่เดิม แต่ก็ตั้งใจให้เห็นเพียงบางส่วนเท่านั้น ก่อให้เกิดเส้นที่ให้ความชัดเจนและเคลื่อนไหวอยู่ในผลงานเดียวกัน

พื้นผิว พื้นผิวของผลงานมีลักษณะที่ไม่ราบเรียบ คล้ายหมอกควัน(ในลวดเส้น) ทำให้พื้นผิวมีความหลากหลาย ไม่สม่ำเสมอเป็นผิวที่แตกต่างกันในรูปทรงเดียวกัน

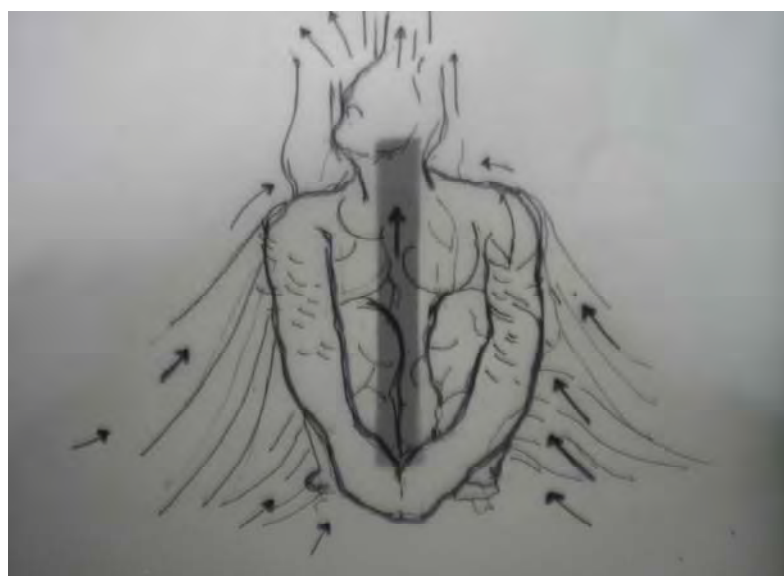
ที่ว่าง ที่ว่างเกิดขึ้นจากการประสานกันของเส้นต่างๆและมีขนาดต่างกัน ทำให้เกิดช่องว่าง ในรูปทรง การขาดของเส้นลวดทำให้ผลงานมีที่ว่างเกิดขึ้นในรูปทรง และการจัดวางทำให้เกิดที่ว่าง ระหว่างผลงาน รูปทรงคนที่กำลังเคลื่อนที่ทำให้เกิดการเชื่อมโยงด้วยสายตากับผลงานที่เห็นรูป เช่น ข้าพเจ้าสร้างรูปทรงคน(ช่วงลำตัว) และช่วงศีรษะอีกส่วนหนึ่ง เมื่อมองดูโดยรอบแล้วก็จะนึกได้ ว่าเป็นส่วนประกอบของชิ้นงานเดียวกัน

รูปทรง ข้าพเจ้าสร้างรูปทรงขึ้นมาจากวัสดุประเภทเส้น จากเหล็กเส้น,เส้นลวด,เส้นทองเหลือง โดยนำมาประกอบกันเป็นรูปทรงคน ในท่าทางกำลังก้าวเดินมาสู่ตัวผู้ชมผลงาน ซึ่งจะทำให้เกิดความรู้สึกถึงความน่ากลัวที่กำลังเข้ามาใกล้ตัวผู้ชมนั่นเอง

จังหวะและทิศทาง ผลงานมีทิศทางที่มุ่งหน้าเข้ามาหาผู้ชมผลงาน เพื่อให้ผู้ชมเกิดความหวาดกลัวขึ้นในใจ โดยให้ผลงานที่มีความสมบูรณ์อยู่ด้านหลัง และใช้รูปทรงที่กำลังสลายถัดเข้ามา ด้านหน้า เสมือนความน่ากลัวกำลังเข้ามาสู่ตัวผู้ชมผลงาน

การวิเคราะห์ผลงานชุดที่ 3

มีลักษณะเป็นผลงานที่สร้างสรรค์ด้วยท่าทางอริยาบทในท่านั่ง คือการนั่งในลักษณะนี้ ข้าพเจ้าได้แรงบันดาลใจในการเห็นผู้คนในชุมชน ในขณะที่ประกอบพิธีกรรมที่เกี่ยวกับความเชื่อ ในพื้นถิ่นมักใช้ท่านั่ง(ท่านั่งแบบหยองๆ) เป็นท่านั่งที่คุ้นเคยสำหรับผู้คนในท้องถิ่นของข้าพเจ้า ท่านั่งแบบนี้จึงเป็นท่านั่งที่มีความรู้สึกที่คุ้นเคย ในวิธีการสร้างสรรค์ผลงานนั้น ข้าพเจ้าใช้วิธีการเชื่อมเหล็กเส้นลงบนต้นแบบผลงานที่ปั้นขึ้นด้วยดินแล้วเว้นเส้นบางส่วนให้เกิดความว่าง ข้าพเจ้าได้เชื่อมทองเหลืองและใช้ด้ายสายสิญจน์มาเป็นการช่วยทำให้ผลงานมีความหลากหลายและตรงต่อแนวความคิดของผลงาน จึงได้ผลงานตามรูปแบบที่นำเสนอออกมา

ภาพที่ 21,22 ภาพการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบผลงานชุดที่ 3

เส้น เส้นในผลงานเกิดขึ้นจากเส้นต่างๆที่อยู่ในรูปทรง และเส้นที่เกิดจากด้ายสายสัญญาณ เส้นมีขนาดแตกต่างกันตามรายละเอียดที่นำเสน่อออกมาในผลงาน เส้นทองเหลืองทำให้ผลงานมีความน่าสนใจขึ้น ส่วนเส้นของสายสัญญาณเชื่อมโยงจากรูปทรงคนในท่างั่ง ทำให้รู้สึกถึงความหวาดกลัวที่มีอยู่ภายในจิตใจของเรานั้นเอง

พื้นผิว เกิดจากเส้นที่มีความหลากหลายหลายของวัสดุ เช่น พื้นผิวของเหล็กเส้น, พื้นผิวของเส้นทองเหลือง และค้ายสายสัญญาณ มารวมอยู่ในผลงานเดียวกันทำให้ได้พื้นผิวที่ต่างกัน

ที่ว่าง ผลงานมีที่ว่างตามช่องต่างๆในรูปทรงที่มีขนาดต่างกัน และที่ว่างที่เกิดจากภายนอกของรูปทรงเข้าไปหารูปทรงภายใน

รูปทรง เป็นรูปทรงคนในท่าอริยาบทในท่านั่ง โดยสร้างรูปทรงจากการประกอบกันของเส้น ทำให้ได้รูปทรงที่มีความโปร่งสามารถมองเห็นอีกด้านหนึ่งของรูปทรงได้ ก่อให้เกิดการเห็นในลักษณะซ้อนของรูปทรง เพื่อให้เกิดจินตนาการต่างๆกับผู้ชมผลงาน ที่มีต่อรูปทรงที่น่าเสนอออกมา

จังหวะและทิศทาง ทิศทางผลงานมีรูปแบบจากเส้นที่เชื่อมโยงจากเส้นรอบนอก(เส้นค้ายสายสัญญาณ) เข้าไปสู่เส้นภายใน(รูปทรงคน)และไปสู่เส้นในแนวตั้ง ที่เป็นเส้นในลักษณะคล้ายการสลายของรูปทรงคนในท่านั่ง นำสายตาจากเส้นภายนอกเข้าไปสู่เส้นภายใน

ก่อก่อให้เกิดการค้นหาคำตอบในผลงาน เสมือนการค้นหาที่พึงของจิตใจเรา ว่าสิ่งใดเป็นที่พึงของจิตใจเราอย่างแท้จริงได้

การวิเคราะห์ทางด้านเนื้อหา

ความกลัว เป็นสัญชาตญาณอย่างหนึ่งของมนุษย์ เป็นการเรียนรู้จากความผิดพลาด เมื่อมนุษย์ยังไม่สามารถเข้าใจในทุกอย่างได้มนุษย์จึงสร้างระบบป้องกันภัยด้วยความกลัว ทำให้เกิดการสร้างปฏิกิริยาทางการปกป้องให้ชีวิตอยู่รอดอย่างปลอดภัย ความกลัวจึงเป็นความรู้สึกอย่างหนึ่งที่ทำให้มนุษย์ดำรงอยู่รอดมาได้ และความกลัวนี้จะถูกถ่ายทอดทางพันธุกรรมจากรุ่นหนึ่งสู่อีกรุ่นหนึ่ง ทำให้เราไม่สามารถทราบเหตุผลที่ทำให้เรากลัวต่อสิ่งเหล่านั้นได้ ตามหลักคำสอนของพุทธศาสนา กล่าวไว้ว่าความกลัวเป็นสิ่งที่ควรเรียนรู้ เพื่อเป็นการฝึกจิตใจให้ว่าง สงบ โดยอาศัยความกลัวมาเป็นตัวพิสูจน์จิตใจ ขณะที่จิตเกิดความกลัวขึ้น ให้เราเรียนรู้และมีสติ (หากกลัวสิ่งใดให้เรียนรู้จากความกลัวในสิ่งนั้น) โดยวิธีการกำหนดจุดจิต ด้วยการกำหนดลมหายใจ ภาวนา จนทำให้จิตใจสงบนิ่งและมีสติ พิจารณาดูว่า ความกลัวที่เกิดขึ้นนี้ คือการปรุงแต่งของจิตในตัวเรา ทำให้เราเข้าใจได้ว่า ดวงจิตของเรานั้นมีการปรุงแต่ง(การเกิด-ตั้ง-หมั่น-ดับ-ไป)ของจิตนั่นเอง

ท่านพุทธทาส เคยกล่าวไว้ในหนังสือบทความ ความกลัว ว่าความกลัวเกิดขึ้นมาจากอุปทาน

อุปทาน คือการยึดหมั่น ถือหมั่น ในทุกสิ่งทุกอย่าง กล่าวง่ายๆคือการคิดว่าสิ่งนั้น สิ่งนี้เป็นของกู การมีตัวกู เมื่อยึดทุกอย่างเอาไว้แล้ว จิตก็เกิดความกังวล และเกิดความกลัว คือกลัวการจากไปของคนรัก กลัวคนไม่รัก กลัวมีไม่เท่าเขา กลัวการพลัดพลาก จึงทำให้จิตไม่ยอมปล่อยวาง จนเป็น

สภาวะอารมณ์ที่เกิดขึ้นมาจากความกลัว ถ้าจะกล่าวถึงความกลัว คือการปรุงแต่งของจิต หรือมองได้อีกอย่างหนึ่งว่าความกลัวเป็นเรื่องของนามธรรม(สิ่งเดียวกันกับ ความรัก โกรธ เกลียด หลงใหล) ถ้าหากเราใช้วิธีการของความกลัวมาเรียนรู้ เข้าใจถึงสภาวะจิตภายในตัวเรา เพื่อให้เราสามารถเข้าใจ นำมาปฏิบัติจนเกิดปัญญา รู้แจ้งจากความกลัวนั้นได้ ก็จะกำจัดความไม่รู้ไปได้

ข้าพเจ้าจึงได้รับแรงบันดาลใจจากความกลัว ที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ ซึ่งเป็นเรื่องราวที่ถูกปลุกฝังและรับฟังมาจากบรรพชน จึงเป็นการทำความเข้าใจต่อจิตของเราเอง เป็นการเอาชนะความกลัวด้วยการสร้างสิ่งที่เรากลัวออกมา และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ชมผลงานให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีปัญญา รู้แจ้งในการศึกษาให้ได้ประโยชน์กับผลงานวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าในครั้งนี้ด้วย

สำนักหอสมุดกลาง

สรุปการวิเคราะห์ทางด้านทัศนธาตุ

การวิเคราะห์ผลงานประติมากรรมกลุ่มชุด"สภาวะของความกลัว" เพื่อศึกษาหาองค์ประกอบต่างๆทางทัศนธาตุ ที่ถูกนำมาสร้างสรรค์ผ่านความคิด จินตนาการ เพื่อให้เกิดความงามทางด้านสุนทรียภาพ ข้าพเจ้าจึงได้สรุปการวิเคราะห์ผลงานทั้งหมด จำนวน 3 ชุด โดยการนำทัศนธาตุต่างๆ มาประกอบคำอธิบายไว้ดังนี้

เส้น (Line) ในผลงานประกอบด้วยเส้นต่างๆที่เกิดขึ้นในตัวผลงาน ซึ่งมีเส้นที่เป็นเส้นโครงสร้าง เป็นเส้นในลักษณะซ้ำๆ เส้น โครงสร้างในผลงานจะเป็นตัวกำหนดภาพรวมให้กับผลงานอีกด้วย เส้นอีกแบบหนึ่งคือเส้นที่เกิดขึ้นในรูปทรง โดยการเชื่อมประกอบกันของเหล็กเส้นหลายๆเส้น เส้นในแบบนี้เป็นเส้นที่มีรายละเอียดทำให้ผลงานเกิดระยะ น้ำหนัก และมีมิติ ในรายละเอียดของเส้นส่งผลให้ผลงานมีความโปร่ง และมีทิศทางของเส้นในลักษณะที่หลากหลาย

สีและน้ำหนัก(Color and Tone)สีในผลงานเป็นสีที่เกิดขึ้นจากสีของวัสดุในผลงาน คือสีที่เป็นเหล็กเส้น ทองเหลือง และด้ายสายสิญจน์ เหล็กเส้นมีสีและน้ำหนักที่เข้ม ส่วนทองเหลืองมีความมันวาวจึงเป็นสีและน้ำหนักที่อ่อน ทำให้เกิดน้ำหนักที่แตกต่างในผลงาน เหล็กเส้นในรูปทรงที่มีจังหวะของการประกอบกันทำให้มีความหนาแน่นต่างกัน จึงเกิดเป็นน้ำหนักในผลงาน ทั้งนี้ข้าพเจ้าได้คำนึงถึงส่วนประกอบต่างๆเพื่อให้ผลงานเป็นไปตามเป้าหมาย

พื้นผิว(Texture)พื้นผิวผลงานแสดงออกมาในลักษณะของเส้นที่รวมกันในรูปทรง ทำให้เกิดความแน่นทึบและโปร่งไม่เท่ากัน จึงเกิดเป็นพื้นผิวที่ไม่เท่ากันจากวัสดุที่เป็นเหล็กเส้น และพื้นผิวจากเส้นทองเหลือง ที่มีขนาดของเส้นต่างกัน ทำให้ผลงานมีพื้นผิวที่แตกต่างกันตามคุณสมบัติของวัสดุที่นำเสนอออกมา

ที่ว่าง(Space)ข้าพเจ้าต้องการสร้างให้ผลงานมีที่ว่างในผลงานโดยรอบ และข้าพเจ้าได้สร้างที่ว่างรูปทรงคน(Figure)ภายในรูปทรงที่แสดงอาการความรู้สึกที่กำลังสลายหายไป จึงทำให้ผลงานเกิดที่ว่างตามจุดต่างๆในรูปทรงคน ผลงานมีที่ว่าง(Space)บริเวณรอบผลงานและในรูปทรงยังมีส่วนของที่ว่างที่เกิดขึ้นในผลงานกับรูปทรงที่กำลังสลายหายไป และที่ว่างบริเวณจุดเล็กๆตามรูปทรงคน(Figure) ผลงานจึงมีที่ว่างตามส่วนต่างๆในผลงานชุดนี้ขึ้นมากมาย

รูปร่างและรูปทรง (Form) เนื่องจากประติมากรรมชุดนี้สร้างมาจากการประกอบกันของเส้นจนกลายเป็นรูปทรง ทำให้ได้รูปทรงที่เกิดขึ้นมามีลักษณะโปร่ง ข้าพเจ้าได้ตัดทอนส่วนต่างๆของรูปทรงคน(Figure)ออกไปบางส่วน และลดทอนรายละเอียดของรูปทรง แต่ยังคงเค้าโครงให้เข้าใจว่ามีที่มาจากรูปทรงมนุษย์ รวมทั้งข้าพเจ้าได้จัดวางรูปทรงในผลงานให้มีความหมาย โดยได้คำนึงถึงมุมมอง ปฏิกริยาในการเห็นของผู้ชมผลงาน ทำให้เกิดอารมณ์ ความรู้สึก ที่มีต่อผลงานให้ตรงตามความหมายในตัวผลงาน ตามที่ข้าพเจ้าได้กำหนดรูปแบบที่นำเสนอออกมา

จังหวะและทิศทาง(Rhythm and Direction) จังหวะในผลงานมีลักษณะที่แสดงความซ้ำ(ในผลงานชุดที่ 1)มีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงและเกิดการเคลื่อนไหวอย่างซ้ำๆ(ผลงานชุดที่ 2) เกิดการเคลื่อนไหวในบริเวณโดยรอบผลงาน(ผลงานชุดที่ 3) จังหวะของเส้นที่เกิดขึ้นในรูปทรง ทำให้ได้ผลงานที่ทำให้เกิดทิศทางต่างๆของรูปทรง ในการจัดวางผลงานออกมาทำให้เกิดจังหวะและทิศทางต่างๆที่แสดงออกมา ส่งผลต่อความรู้สึก ความสัมพันธ์ของผู้ชมกับผลงานด้วย

การซ้ำ(Repeat) ผลงานถูกสร้างให้มีรูปทรงในลักษณะใกล้เคียงกัน มีขนาดและท่าทางของรูปทรงคล้ายกัน ทำให้เกิดการซ้ำของรูปทรง มีทิศทางที่ซ้ำกัน และใช้วัสดุในการสร้างสรรค์เป็นวัสดุประเภทเดียวกัน จึงทำให้ผลงานมีการซ้ำกันขึ้นมากับผลงานชุดนี้

ความสมดุลและความกลมกลืน (Balance and Harmony) การติดตั้งผลงานให้มีความสมดุลนั้นต้องอาศัยพื้นที่ในการจัดวาง ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบของสถานที่ เพื่อให้ผลงานได้ผลงานตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งเอาไว้ ข้าพเจ้าจึงให้ความสำคัญกับผลงานให้มีความกลมกลืนกันของชิ้นงานในแต่ละชิ้น โดยตัวผลงานมีลักษณะเป็นเส้นจึงใช้ลวดและเหล็กเส้นประกอบกันให้ผลงานมีความสมบูรณ์และลงตัว

การประสาน (Transition) ข้าพเจ้าสร้างผลงานที่มีลักษณะที่เป็นเส้นโดยสร้างให้เป็นรูปทรงและใช้เส้นลวดเป็นการประสานกันของรูปทรงให้เข้ากับพื้นที่ว่าง(Space)ในพื้นที่จัดแสดงผลงาน เส้นที่มีความห่างก่อให้เกิดรูปทรงที่โปร่งกับเส้นที่สานกับจนทึบเกิดรูปทรงที่ชัดเจน ข้าพเจ้าจึงสร้างเส้นที่มีน้ำหนักเป็นกลางระหว่างรูปทรงที่ทับกับพื้นที่ว่างให้มีความกลมกลืน และประสานกันอย่างลงตัวกับผลงานในแต่ละชิ้น

ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์

ภาพที่ 23 ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์ ชุดที่ 1 ภาพที่ 1
ชื่อผลงาน อุบายจากความกลัว
ขนาด ผืนแปร์ไม้แน่นอน พ.ศ. 2554

ภาพที่ 24 ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์ ชุดที่ 1 ภาพที่ 2
ชื่อผลงาน อุบายจากความกลัว
ขนาด ผืนแปร์ไม้แน่นอน พ.ศ. 2554

ภาพที่ 25 ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์ ชุดที่ 1 ภาพที่ 3
ชื่อผลงาน อุบายจากความกลัว
ขนาด ฟันแปร์ไม้แน่นอน พ.ศ. 2554

ภาพที่ 26 ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์ ชุดที่ 1 ภาพที่ 4
ชื่อผลงาน อุบายจากความกลัว
ขนาด ผืนแปร์ไม้แน่นอน พ.ศ. 2554

ภาพที่ 27 ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์ ชุดที่ 1 ภาพที่ 5
ชื่อผลงาน อุบายจากความกลัว
ขนาด ผืนแปร์ไม้แน่นอน พ.ศ. 2554

ภาพที่ 28 ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์ ชุดที่ 1 ภาพที่ 6
ชื่อผลงาน อุบายจากความกลัว
ขนาด ผืนแปร์ไม้แน่นอน พ.ศ. 2554

ภาพที่ 29 ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์ ชุดที่ 2 ภาพที่ 7
ชื่อผลงาน จินตภาพจากความกลัวในที่มีด
ขนาด ผืนแปร์ไม้แน่นอน พ.ศ. 2555

ภาพที่ 30 ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์ ชุดที่ 2 ภาพที่ 8
ชื่อผลงาน จินตภาพจากความกลัวในที่มืด
ขนาด ผืนแปร์ไม่แน่นอน พ.ศ. 2555

ภาพที่ 31 ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์ ชุดที่ 2 ภาพที่ 9
ชื่อผลงาน จินตภาพจากความกลัวในที่มีด
ขนาด ฟันแปร์ไม่แน่นอน พ.ศ. 2555

ภาพที่ 32 ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์ ชุดที่ 2 ภาพที่ 10
ชื่อผลงาน จินตภาพจากความกลัวในที่มีด
ขนาด ผืนแปร์ไม้แน่นอน พ.ศ. 2555

ภาพที่ 33 ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์ ชุดที่ 2 ภาพที่ 11
ชื่อผลงาน จินตภาพจากความกลัวในที่มีด
ขนาด ผืนแปร์ไม้แน่นอน พ.ศ. 2555

ภาพที่ 34 ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์ ชุดที่ 2 ภาพที่ 12
ชื่อผลงาน จินตภาพจากความกลัวในที่มีด
ขนาด ผืนแปร์ไม้แน่นอน พ.ศ. 2555

ภาพที่ 35 ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์ ชุดที่ 3 ภาพที่ 13

ชื่อผลงาน ความกลัว

ขนาด 200 x 200 x 130 ซม. : พ.ศ. 2555

ภาพที่ 36 ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์ ชุดที่ 3 ภาพที่ 14

ชื่อผลงาน ความกลัว

ขนาด 200 x 200 x 130 ซม. : พ.ศ. 2555

ภาพที่ 37 ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์ ชุดที่ 3 ภาพที่ 15

ชื่อผลงาน ความกลัว

ขนาด 200 x 200 x 130 ซม. : พ.ศ. 2555

ภาพที่ 38 ผลงานสำเร็จศิลปนิพนธ์ ชุดที่ 3 ภาพที่ 16

ชื่อผลงาน ความกลัว

ขนาด 200 x 200 x 130 ซม. : พ.ศ. 2555

บทที่ 5

สรุป

จากการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์"สภาวะความกลัว"ข้าพเจ้าได้มีโอกาสเรียนรู้จากกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อถ่ายทอดถึงอารมณ์ ความรู้สึกที่มีต่อความกลัว และวิธีการที่แสดงออกให้สอดคล้องต่อแนวความคิดในผลงาน จนกลายเป็นผลงานที่มีการพัฒนาในรูปแบบและมีการแก้ปัญหาในตัวผลงาน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และพัฒนาต่อไป

ข้าพเจ้ายังมุ่งเน้นให้เห็นถึงประสบการณ์โดยตรงจากสภาพแวดล้อมรอบข้างในชนบทที่ข้าพเจ้าดำรงอยู่ซึ่งมีผลต่อรูปแบบผลงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจึงแสดงออกมาในมุมมองและความคิดที่มีต่อเรื่องราวความเชื่อเหล่านั้น ผลงานชุด"สภาวะความกลัว"จึงเป็นผลงานที่ได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์ และความรู้สึกที่มีต่อวิถีชีวิตที่ข้าพเจ้าดำรงอยู่ จนกลายเป็นจินตนาการที่แสดงออกมาในรูปแบบสุนทรียภาพ ที่แฝงไว้ด้วยปรัชญาชาวบ้านที่อยู่ในเรื่องราวที่นำเสนอออกมาด้วยมุมมองส่วนตัว และเพื่อให้ผู้ชมผลงานมีความเข้าใจถึงผลงานที่นำเสนอ นั้น ข้าพเจ้าจึงพยายามสร้างผลงานที่แสดงออกถึงความน่ากลัวในสภาวะอารมณ์ที่ทำให้เข้าใจถึงความรู้สึกน่ากลัวที่มาจากอุปทาน ทำให้เกิดเป็นผลงานที่สร้างให้ผู้ชมผลงานมีจินตนาการคล้ายตามผลงานจนเกิดเป็นภาวะของความกลัวและได้เรียนรู้จากความกลัวนั้นจนเกิดการรู้เท่าทันสติ(ความกลัวเกิดขึ้นจากการปรุงแต่งของความคิด) เมื่อเกิดสติขึ้นมาได้ก็สามารถควบคุมและรู้ถึงจิตที่ถูกปรุงแต่งเป็นมโนภาพต่างๆที่เราสร้างขึ้นเอง จึงเกิดเป็นเรื่องราวของการอุปทานของจิตที่เกิดขึ้นมาด้วยความคิดของเรานั้นเอง

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ จึงเป็นนำเสนอผลงานในมุมมองส่วนตัว โดยได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมและการศึกษาปฏิบัติธรรม ซึ่งบางส่วนของผลงานได้ปรับเปลี่ยนเพื่อความลงตัวต่อเนื้อหา จึงเป็นการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อความเชื่อ โดยหวังให้เกิดประโยชน์ในรูปแบบศิลปะและประโยชน์ต่อการรับรู้ข้อธรรมะ ให้ตรงตามจุดมุ่งหมายและเจตนาส่วนตัวของข้าพเจ้า ผลงานจึงเป็นการส่งผลประโยชน์โดยตรงต่อความรู้สึกของผู้ชมผลงานและตัวข้าพเจ้า ในการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ข้าพเจ้าจึงหวังว่าผลงานจะเป็นแนวทางหรือสร้างให้เกิดแรงบันดาลใจต่อผู้ศึกษาผลงานศิลปะและผู้ที่มีความสนใจในผลงานชุดนี้เป็นอย่างยิ่ง และถ้ามีโอกาสในการสร้างสรรค์ผลงานต่อเนื่องอีกในอนาคต ข้าพเจ้าจะเพิ่มเติมในส่วนของจินตนาการกับรูปแบบให้ควบคู่กับแนวทางที่สนใจนี้ เพื่อให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์อย่างมากที่สุด

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

เกียรติศักดิ์ ชานนารถ. **การแสดงศิลปกรรมย้อนหลัง**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2544.

เฉลิมเกียรติ พิวนวล. **จิตวิเคราะห์ของ فروยด์**. กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทย์การพิมพ์, 2521.

พุทธทาสภิกขุ [นามแฝง]. “คำบรรยายของท่านพุทธทาสภิกขุ พุทธศาสตร์ กับ ไสยศาสตร์.” ใน **ปาฐกถา ชุด หลักพระพุทธศาสนาที่ยังเข้าใจผิดอยู่ : ศรัทธาบริจาตของผู้มาเยี่ยมสวนโมกข์**, 50-56. กรุงเทพมหานคร: ชรรมสภา, 2525.

_____. **คู่มือมนุษย์**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด(มหาชน), 2549.

_____. **ผีมีจริงหรือ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ตลาดา จำกัด, 2549.

สุวรรณ สุวรรณเวโซ. **พื้นฐานความเชื่อของคนไทย**. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ, 2546.

ภาษาอังกฤษ

Gormley, Antony. **Land, Sea and Air II**, Accessed August 8, 2011. Available from <http://www.antonygormley.com/>

_____. **Learning to Think**, Accessed August 8, 2011. Available from <http://www.antonygormley.com/>

_____. **ผลงานประติมากรรมรูปคน**, Accessed August 8, 2011. Available from <http://www.antonygormley.com/>

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นายสาธิต เหล่าจิราณวัฒน์
เกิด 9 เมษายน 2525
ที่อยู่ 78 หมู่ที่ 10 ตำบลโคกขมิ้น อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ 31250
 เบอร์โทรศัพท์ 089-848-1233 อีเมล chee9chee@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ.2540 โรงเรียนกระสังพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์
 พ.ศ.2545 วิทยาลัยช่างศิลป์ ลาดกระบัง
 พ.ศ.2548 ปริญญาศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาประติมากรรม ภาควิจิตรศิลป์
 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
 พ.ศ.2555 ปริญญาศิลปมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์บัณฑิตวิทยาลัย
 คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประวัติการแสดงผลงาน

- พ.ศ.2552 การแสดงผลงานนิทรรศการประติมากรรม "ใคร-คน" ของนักศึกษาปริญญาโท
 ภาควิชาประติมากรรม คณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร
 พ.ศ.2553 การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 56
 พ.ศ.2555 การแสดงผลงานนิทรรศการประติมากรรม "ร่าง อัตลักษณ์" ของนักศึกษาปริญญาโท
 ภาควิชาประติมากรรม คณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร

เกียรติประวัติ

- พ.ศ.2546 เกียรติบัตรนักศึกษาดีเด่น สาขาพัฒนาเยาวชนและบำเพ็ญประโยชน์ ปีการศึกษา 2546
 พ.ศ.2548 รางวัลสนับสนุนศิลปินรุ่นเยาว์ การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นเยาว์
 ครั้งที่ 22
 เกียรติบัตรการเข้าร่วมปฏิบัติการ โครงการร่วมสมัยในประเทศสเปนและอิตาลี
 พ.ศ.2549 รางวัลรองชนะเลิศการประกวด ศิลปะ Young Thai Artist Award
 บริษัทเครือซีเมนต์ไทย
 พ.ศ.2550 รางวัลชมเชยในการประกวดแบบร่างผลงานประติมากรรม เนื่องในโอกาส
 ครบรอบ 30ปี นิตยสารดิฉัน ในหัวข้อ ผู้หญิงในอีก 3 ทศวรรษ